

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

4 TUSENLAPPAR
till IDUNs barnhem,
"Födelsedagsgåvan."
När blir det 5?

Un innehållet:
MÄLARDROTTNINGEN GENOM
AMERIKANSKA GOGGLES
IDA B. GOODWIN GÖR
TURISTVISIT I STOCKHOLM
Ut till landet-utan mamma!
TENNISSTJÄRNAN OCH
HENNES KAVALJER.
HEMLIV FÖRR OCH NU
JUBILEUMSARTIKEL
av ELLEN LUNDBERG-NYBLÖM

Jäger hovfoto.

SKRÖNIKA

om det glada Köpenhamn.

VOSSISCHE ZEITUNG HEUTIGE Ausgabe! skriker tidningsförsäljaren med omiskänlig Berlinerdiakkt och sticker exemplaret framför mig där jag sitter på trottoarkaféet.

Nach Belieben! svarar rockambole i Torvaldsenmuséet när jag frågar honom efter avgiften. Tyskland är tydligen nationen för dagen i Kongens By och Das grosse Vaterland möter mig i åtskilliga upplagor när jag som hastigast vandrar genom museet, vars yttre alltjämt är lika fantastiskt sjaskigt och förfallet, förmodligen med avsikt, för att stockholmaren skall ha något att peka finger åt i denna stad där det annars finns så många trumfess emot hans hemmalankor. Det börjar redan på Hovedbangaarden — vi säga Centralstation på högsvenska — där restaurangen har länstolar som nog järnvägsgeneralen bara består sig själv här hemma och förresten en del annan trevlig lyx — vad sägs t. ex. om en väggspegel till damernas tjänst i väntsalen? Men för att inte fördärva hr Granholms frukostaptit skall rättvisligen sägas att våra tredjeklassvagnar äro under av elegans i jämförelse med dem man får bekanta sig med på sträckan Helsingör—Köpenhamn. Bror Sörensen är förresten en konstig kurre. Det finns ingen som har bättre smak att dekorera sin stad med vackra fontäner och sånt men det finns heller ingen som så ugeniert låter gamla hyblen stå och skräpa mitt i stan. Det är som med människorna. Jämnsides med de fixa och flotta Pigebornen får man se bisarra figurer i paltor, som tycks ha hängt

i klädstånd sen början av 1800-talet. Och ingen drar sig för det, man promenerar i sin grönskande överrock eller stultar på sin käpp i en sidentrasa från mormorsmors dagar utan att väcka uppseende ty man lever ju i en storstad där var och en sköter sig själv och det finns mycket intressantare att titta på. Kapotthatten är ännu inte bortlagd och inte floret häller och det stiger upp minnen från 90-talets Stockholm när man möter en dam i »Sista försöket», det vita floret med de svarta noporna som var modernt här i Soto Mayors och de andra charmörernas dagar.

Köpenhamn behåller förresten sina gamla vanor, gudskelov även de sympatiska. Fortfarande hör det till de angenäma iakttagelserna att se en herre med ridderlig hjälpsamhet stanna och föra tvärs över den av vagnar belamrade gatan en vilt främmande gammal dam som står rådvill hur hon skall lyckas komma igenom detta livsfarliga myller. Han gör det utan åthävor, som den naturligaste sak i världen. Vilket det ju också är. I Köpenhamn.

När jag kommer till Köpenhamn styr jag stegen till Klosterstræde, dock inte i hopp att möta någon novis ur Svalornas kloster, ty Mercurius är visst den enda gud som tillbes där och butikfönsterna locka ömsevis med frimärksrariteter och minnestallrikar, det senare en dansk specialitet. Firar en populär skådespelare något jubileum, har ett ordenssällskap någon särskild högtidlighet slår man inte som hos oss en medalj, nej man låter den Kongelige göra en fin tallrik i blått och vitt. Ju-

len har sin tallrik, påsken sin, Barnens dag likaså, det fabriceras tallrikar året om och alla spikas upp på väggarna i trevna danska hem som skulle se ut som porslinsfabriker, om inte snälla glaskrosserskor och affärerna vid Klosterstræde gjorde av med en del.

Bland kontoren vid gatan har bokförläggaren Henrik Koppel sin skylt. Han känner sen många års vistelse här Stockholm lika bra som Köpenhamn. För en tid sedan besöktes vår huvudstad av en amerikansk fröjdappa i filmbranchen som sedan när han hamnade på Wivel upplyste danskarna om att Stockholm är en genomtråkig stad. Vad säger en svensk-dansk kännare som Koppel om det?

För en turist är nog Köpenhamn en gladare stad, svarar han, Tivoli är ju en roligare plats än Skansen som mer förefaller att vara gjord med inskriften: För snälla barn. Men låt mig på samma gång säga att stockholmaren har mera glädje av sitt Skansen som han kan besöka om och om igen än köpenhamnaren har av Tivoli. Sevärdheterna där kan han tillräckligt så tivolisvisiten blir mest ett krogbesök. Och kommer man bara in i Stockholmslivet har man fullt ut lika angenämt där som hos oss. Jag tycker Stockholm är en bedårande stad — hälsa dem det!

Så vänligt talar rösten ifrån Klostergatan. Huvudfrågan gled han emellertid behändigt förbi: varför förefaller Köpenhamn så mycket trevligare för turisten? Han tycker väl som så att något kan man begripa själv också. CELESTIN.

VÅRT TIDEVARVS STORHET!

NÄR VI ALLA, SOM NU BEFOLKA jorden, försvunnit i det okända, man kallar evigheten, skall vår tid stå fram som den största av alla tidsepoker. Under en tidsrymd så kort, att den nästan kan inneslutas inom en människas knappt tillmätta jordeliv, ha alla dessa uppfinningar sprungit fram, vilkas innersta idé det dock är, att närma människorna till varann, så att alla till slutet bliva så som bröder. Detta är skapartanken bakom det som sker. Även där den själv är omedveten därom. Varje stor uppfinning, ropar till människorna: jag vill tjäna Eder! Likt anden i Aladdins lampa bugar den sig för de nyckfulla, små människorna.

Om dessa svara med att missbruka tjänaren, så är det icke tjänarens skull. Om kemien genom de giftiga gaserna åstadkommer det värsta av alla krig, så omöjliggör den därigenom kriget självt, ty människorna skola äntligen mitt i fasan inse sitt oförnuft att döda varann och ödelägga jorden. — Fasan skall frälsa världen, säger Viktor Rydberg i sin visionära dikt Livslust och Livsleda.

Människorna närma sig, trots allt, till varandra. Ja, svarar någon med ytlig ironi. Vi se det i Sovjet-Ryssland, vi se det i Kina . . . Det som sker är varken Sovjet-Ryssland

En framtidsbild, en optimistisk syn av den eviga freden, ser författarinnan Maj Hirdman i en inspirerad och inspirerande liten artikel.

eller Kina. Krig och revolutioner höra den gamla historien till. Vi ha icke lämnat den ännu. Men vi stå på tröskeln till den nya. Ju mera människorna närma sig varann, ju innerligare skola de förstå varann. Det skall gå så med folken, som det går med den enskilde. Ju närmare man kommer en enskild människa, dess bättre förstår man hennes till synes meningslösa handlande. Om vi blott ge henne tid att förklara sig, om vi blott sträcka fram handen mot henne, stammar hon fram en be-känneelse som griper oss.

Uppfinningarna föra människorna in på varann. Till och med *mot* sin vilja måste folken lära känna varann. Och de skola häpna och se hur enkelt det egentligen var att träffas och att leva i frid på jorden. De skola upptäcka, att människohjärtat är sig tämligen likt, vare sig huden är gul eller svart eller vit.

Att sådant tal förargar många människor av i dag, är begripligt. Man har så vant sitt öra vid allt skriande om tidens uselhet, att

man glömmer att rikta blicken bort mot horisonten. Man ropar om tidens ynkedom i en tid, då själva luften tyckes vara bräddad av andlig spännkraft! De djärva vilja ta ned månen, och de komma utan tveivel att göra det! Dock, nya idéer, nya tankar, läggas icke i skötet på de klenetrogna och jämrande.

Må dessa jämrare. De skratta dock icke längre, som de gjorde då Ullspegel flög och misslyckades. Det dumma skrattet tystnar så snart.

För årtusenden sedan siade man om det tusenåriga riket, om det som nu sker . . . Det var icke de klenetrognas profetior. Profeterna stenades och drevos ut i öknen. Ännu vill man stena dem, som profeterna om fred. Många håna och skratta åt fredsduvan i Genève, denna tanke, som även den skall räknas som vårt århundrades största . . .

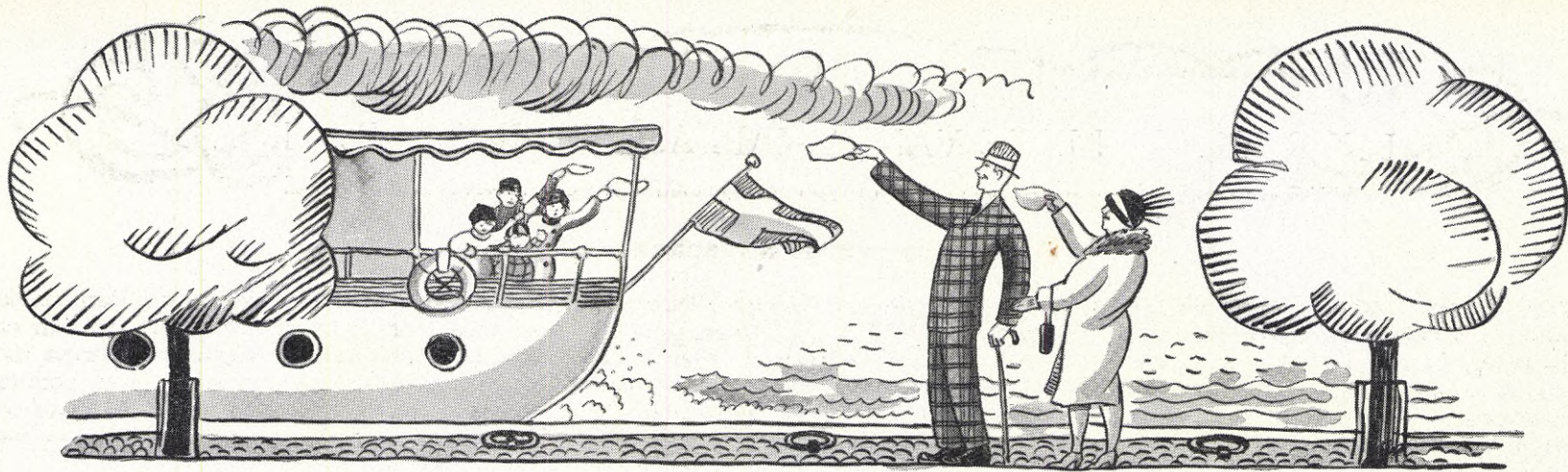
Likt en flock vita duvor svävar tidens idéer ut ur sitt duvslag. De släppas ut av en hand vi icke känna. De överströmma jorden med sin skimrande skönhet. Vi, små människor, som leva endast en kort tid, och äro döda mycket länge, som någon sagt, vi borde icke glömma, att det är en nåd att få leva i denna tid, då historien susar framåt på mäktiga strålande vingar. MAJ HIRDMAN.

Både kameran och filmen bör vara av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar, framkallning & kopiering genom HASSELBLADS FOTOGR. A.-B. Göteborg - Malmö - Stockholm

UT TILL LANDET — UTAN MAMMA

MOR OCH BARN MÅ GOTT AV ATT VARA ÅTSKILS PÅ SOMMARSEMESTERN

EN AKTUELL ÅTERBLICK.

Med doktor *Waldemar Gårdlund*, som bekant, den som 1917 nitiskt arbetade för småbarnskoloniernas tillblivelse, är entusiastisk för en viss tids årlig skilsmässa mellan föräldrar och barn. För att tillgodose sådana som gärna vilja betala för god sommarvistelse åt sina barn, men som naturligtvis inte kunna begagna sig av alla de resurser som stå obemedlade familjer till buds, har doktor Gårdlund själv på en gammal herrgård ute på Blidö upprättat ett litet "semesterhem" för barn från två år till 13 å 14 och som förestås av doktorinnan *Alva Gårdlund*. Det är med stöd av erfarenheter dels därifrån och dels från sin egen familj, som dr Gårdlund rosar systemet ifråga.

— Jag har alltid haft som princip att skicka bort mina egna barn och funnit resultatet vara en ren både fysisk och psykisk vinst. De äro synnerligen angenäma att handskas med efter en tids vistelse borta. Mina äldsta, såväl dottern som äldste sonen, reste på sin tid vid 14—15-års åldern ensamma ned till Frankrike för en tids studier och funno sig alldeles utomordentligt tillrätta, tack vare att de tidigt vant sig vid att anpassa sig i främmande förhållanden och bland främmande människor.

Barn, även sådana i ganska späd ålder ha utomordentligt gott av att någon tid komma i annan miljö än hemmets och att komma under fund med att de inte äro så framstående individer, som de själva hittills trott. En liten tre-fyra-åring, som haft far och mor och släkten till 'personal' blir visserligen först lite förvånad när det går upp för honom, att han bara är ett nummer bland andra barn och att en främmande vilja bestämmer takten, men med barns otroligt stora anpassningsförmåga finner han sig snart, blir glad och nyter och förgäter alldeles sina divafasoner. Ungarna uppfostra förresten varandra samtidigt med att de ha hjärtans roligt.

Det kan också vara ganska skönt för somliga barn att slippa följa mamma till badorten utan få komma till riktiga landet i frihet. Alla barn äro födda natur- och djurvänner. Sköterskorna ute hos oss på Sunda ha jämt göra med

Sommarledigheten är slut och höstarbetet börjar för lite var. Ha vi utnyttjat sommarledigheten på ett lämpligt sätt? Den frågan gör sig också lite var, när den ser tillbaka på sommaren. Men det händer då att många mammor finner att hon alls icke haft någon semester och kanske ha hennes barn icke heller fått bästa valuta av sin fritid. Måhända skulle i detta fall för ett annat år lösningen vara att finna i det arrangemang, som några intresserade personer här föreslå: ut till landet — utan mamma. Föräldrar och barn må alla gott av att också ta lite semester från varandra, anses det.

att hindra barnen från att bo i stallet och la'gärn och hos grisarna helt och hållet, så fröjdas de små åt lantlivet. De gå helt upp i sin nya omgivning. De ha bl. a. en egen häst, som de största pojkarerna få sela av och på och rykta och mata och köra till båten med och den hästen mår då som pärla i gull. Det finns båtar och redskap för fiske, och gäddorna köper tant Alva. De för tillfället föräldralösa barnen ha, kort sagt, roligt, och vad de själva mena med *ledigt* — hoc est styvt arbete dagen i ända — och det är ju

ändå meningen med ett barns sommar. Mödrarna äro ofta i sin välmening så rädda för att deras älskling skall komma i alltför intim kontakt med människor och djur, (som ju kunna ha farliga baciller!), med jord och luft och vatten, så att de totalt förstöra nöjet av en liten initiativrik och energisk varelses lantvistelse. Därför är också vår paroll: Inga mammor! Semester å ömse håll!

Vad det rena hälsomomentet angår skulle jag bra gärna vilja ha ett par ord sagda. Stockholmskusten behöver inte med buller och bång och stor kostnad bryta upp och resa till Västskusten eller Skåne för att få luftombyte. Skärgården och, om den luften är för stark, Mälarstränderna, erbjuda alldeles tillräckligt av hafs- eller inlandssjöklimat för att ge vad de flesta trötta storstadsbor eftersträva att utvinna av sin sommarledighet."

Skollovskolonierna ska inte föraktas.

Även från lärarehåll lovordas systemet med "barnsemester". Skollovskolonierna äro en välsignelse både ur fysisk och psykisk synpunkt framhåller lärarinnan vid Engelbrekts folkskola, fröken *Emy Janson*.

— Liksom vuxna människor ha gott av att byta miljö, se nya trakter och lära känna nya människor så ha barnen det. Ingen vill väl ett barn så väl som dess föräldrar, ingen förstår det heller så bra, men det kan dock vara obeskrivligt nyttigt för båda parterna att för några veckor komma ur de gamla hjulspåren. Det är ett ovädersägligt faktum, att de barn som varit ute på kolonierna under sommaren äro både hurtigare och bättre disciplinerade då de komma tillbaka till skolan på hösten än sådana som varit enda barnet i eget hem över sommaren. Det är f. ö. glädjande att högst få föräldrar numera ha kvar sin motvilja för att släppa ifrån sig barnen över sommaren. Skollovskolonisystemet omfattas med det allra största förtroende och tacksamhet.

Barnbyte mellan främmande länder rekommenderas.

Vad säga då mammorna själva (Forts. sid. 903.)

Wrangelska släktmötet har gått av stapeln i Strängnäs under tillslutning av ättemedlemmar från alla håll, såväl inom som utom Sverige. På bilden synes, stående i mitten mötets ordförande, baron Robert von Wrangel, Berlin. T. v. om honom friherrinnan Ingeborg Wrangel von Brehmer, f. Ehrenswärd, greve F. U. Wrangel, Versailles, fröken Barbara Wrangel, Hückeberga. T. h. om ordföranden grevinnan Charlotte Wrangel, f. Baour, friherrinnan Elise Wrangel, f. Salomon, fröken Agneta Wrangel, Sthlm. T. h. i porten synes f. d. utrikesministern, greve Herman Wrangel. Foto: Hj. Erikson, Strängnäs.

Emottager till förräntning
Sparmedel
å depositions-, kapital-,
sparkasse- och uppsägningsräkning
Telegr.-adr.: "Götabank".

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
Grundad 1848
EGNA FONDER: Kr. 78,750,000:—

Emottager under bankens garanti å
Notariatavdelningen
kassor, värdehandlingar
och förmyndaredepositioner
Tel.: "Göteborgs Bank".

FÄDERNAS ARV BÖR INTE FÖRTRAMPAS!

OCH KYRKAN KAN INTE VÄNDA KAPPAN EFTER VARJE TIDSVIND

KYRKOHERDE E. ANDRÆ OM UNGDOMEN OCH RELIGIONEN.

DÅ FRÅGAN OM UNGDOMENS RELIGIONSINTRESSE är öppen har jag med nöje tillmötesgått Iduns önskan om framläggande av några synpunkter.

Jag kände väl till ett gammaldags hem, där innemot ett halft tjog barn fostrades till unga kristna människor, med vördnad för fäderneärvd kristen tro. Andan i det hemmet var närmast pietistisk. Man höll strängt på ortodox lära och iakttagande av kristlig sed. Något av gammaltestamentligt allvar föräldrar och barn emellan rådde och det sattes inte i fråga att de senare skulle strejka i avseende på att gå i kyrkan eller använda söndagen till annat än vilodag.

Hade dessa uppväxande ungdomar religiöst intresse? Ingen frågade efter det. Det var bara inte tanke på något annat, än att religion, det var något som man skulle fostras till. Och att de offer som kyrkan såsom institution krävde av ens håg för bekvämlighet och frihet voro absolut oeffergivliga.

Men det kom en tid då ungdomen i det hemmet gjorde bekanskap med nyare tiders idéer och då den upptäckte, att dess egen uppfattning av kristen tro och kristligt liv i många avseenden bröt sig mot föräldrarnas. Ungdomstidens starka frihetsbehov och längtan efter självständigt tänkande gjorde sig gällande. Nu skulle man tro att det kom till öppen konflikt mellan gammalt och nytt, men så var inte alls förhållandet. I stället fick hemmet en evangelisk inriktning, inte så att dess karaktär i och för sig förändrades, men ungdomen lämnades frihet i tänkesätt och åskådning. De gamla behöll sin tro och sina sedvänjor, men de ställde sig inte i harnesk mot de unga. Dessa i sin ordning behöll och visade respekt och vördnad även för åsikter som de inte kunde dela. Nu var det inte längre det patriarkaliska tvånget som ledde dem utan föräldrarnas personligheter, och handlingssätt som alltid återspeglade den största vidhjärtenhet och hänsyn, djup kärlek till de unga och förståelse för deras strävan att efter bästa förmåga arbeta sig fram till ett självständigt åskådningssätt: Det visade sig också att den stränga religiösa andan i hemmet inte skadat dessa ungdomar. De togo alla med sig ut i livet föräldrarnas religion, mer eller mindre personligt fattad visserligen, men som ett heligt arv, en ballast som varit dem till ovärderlig nytta i många stormar.

Så länge världen stått har det nya släktet, särskilt i religiösa ting, tänkt och känt något olika med föregående generation, och i vår tid framträder kanske kontrasten i tänkesätt skarpare än någonsin. Faran för att förstöra eller missrikta det behov av lyftning och andligt hängivande, som ligger latent i varje människas själ, är och har alltid varit intolerans och

På frågan om ungdomen saknar religiöst intresse framhöll i förra n:r bl. a. d:r Poul Bjerre att kyrkans stelnade former knappast kunde locka ungdomen. En annan åsikt i frågan hyser kyrkoherde Eskil Andræ, som motiverar kyrkans fasthållande vid fäderneärvd tradition och dess ställning till ungdomens nyare tankar.

rädsla för att låta det nya fritt växa fram när tiden kommer att den unge vaknar, mögen för självständigt tänkande. Men dess förinnan är det endast av godo att ungdomen bibringas grunden för en religiös kultur. I gångna tiders kristna hem odlades

Iduns tävlan för september.

Som tävlingsämne för september, i artikelserien Månadstävlingar, ha vi valt ämnet:

Tre råd till min dotter om jag hade någon.

Det är fru Lenngrens paroll, vilken som synes, har föresvävat oss och vi tro att många, både föräldrar och andra målsmän, skola känna sig lockade att fatta pennan över detta ämne. På vers eller prosa. Idealen ha väl ändrat sig sen fru Lenngrens tid — ack, ja! — och det skall bli intressant att se vilka råd nutidens fru moder vill ge sin dotter med på livsvägen. Vi ha inskränkt antalet till tre — för koncentrationens skull — men det goda tretalet utsluter ju inte underavdelningar. Uppsatsen, märkt "Septembertävlan", skall vara insänd före september månads utgång. 100 kr. utdelas i pris för det bidrag, som av red. anses vara det bästa.

låt vara en smula lagisk anda, det religiösa intresset hos barnen, och dessa böra allt framgent, utan onödigt fjäsk för den s. k. personliga friheten få sig inpräntat vad kyrklig tradition betyder för samhället och den enskilde. Det innebär fonder av andlig styrka för en människa att ha gått ut från ett hem, som vilat på kristen grund och där hon lärt att underordna sig kyrklig sed och visa vördnad för kyrkans gudstjänstformer. Det är ingenting mindre än ansvarslöshet att ignorera eller rent av förtrampa vad som var fädernas dyrbaraste och heligaste egendom. Och det är orätt att begära att kyrkan skall så att säga vända kappan efter tidens växlande vind och göra eftergifter än här och än där allt efter som tänkesättet hos den moderna människan växlar. Om man också inte i alla avseenden kan uppfatta dogmer och former på samma sätt som gångna slakten, så bjuder oss kärleken till vår andliga moder att iakttaga medärvda gudstjänstbruk och bevara vördnaden för fädernas kyrka.

Vad det kyrkliga ungdomsarbetet beträffar så är det nog alldeles riktigt att en ungdomsledare måste förstå att tillgodose sina skyddslingars behov av såväl intellektuell som lekamlig förströelse och trevnad. En ungdomsförening skall ha prägn av ett stort kristet hem dit ungdomarna kunna samlas på lediga aftnar, utbyta tankar, spela schack, sjunga, läsa högt eller planera om utfärder. Hemkaraktären bildas inte av enbart andaktsövningar — i vilket hem, hur högkyrkligt det än månde vara sitter man och läser bibeln och talar om religion kvällarna igenom! Det må vara ungdomen unnat att vara ung och låta levnadsglädjen taga ut sin rätt under värdiga former. Men hur än ytringarna av arbete och vederkvickelse inom föreningslivet framtråda skola de unga känna en underström av heligt, bärande allvar. Här som alltid berordet allra mesta på ledarens personlighet.

Det behövs för mången att känna något av livets allvar och besvikelser. Åtminstone storstadens ungdom med forcerat skolarbete, nöjen som locka och i de flesta fall förberedelserna till förvärvsarbete samverka till att distrahera det behov av inre samling som dock finnes hos varje människa. Men tillståndet är visst inte hopplöst. Bara i min församling är tillslutningen till den kyrkliga ungdomsföreningen glädjande stort, och i motsats till överste Melanders förmodan inte minst bland pojkarna. Vi ha nämligen ungefär dubbelt så stort antal pojkar som flickor — utom vår stora scoutkår som räknar 65 pojkar.

Den italienskfödda friherrinnan Enrica Akerhielm, född Bertoni, maka till friherre Knut Akerhielm, Stockholm.

Eskil Andræ

De idealiska
heminstrumenten
Flyglar & Pianon

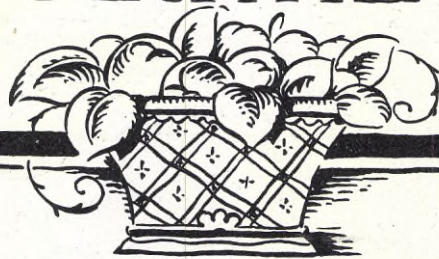
Ensamförsäljare:
HIRSCHS PIANOMAGASIN A/B
KONSERTHUSET
STOCKHOLM

KONSTNÄRLIGA SILVERPJÄSER
med bestående konstvärde, framställda under medverkan av Jacob Ångman.
GULDSMEDS A.-B. I STOCKHOLM
Fabrik grundad 1867. — Ingen egen butik.
Våra fabrikat finnas hos varje guldsmed.

EDVINS JUBILEUMS-ARTIKLAR

FÖR NÅGOT ÅR SEDAN LÄSTE JAG i en dansk tidning en del sarkastiska frågor och svar. Där stod bl. a.: »Vad betyder ordet billig?» Svar: »Billig är ett urgammelt danskt ord, som under de senare åren absolut kommit ur bruk.» Utan att skämta skulle man nästan vara frestad att säga detsamma om ordet: hemliv, åtminstone »hemlivet» i storstäderna.

»Det var en gång» — och det låter som en saga — då »aftonlampan» tändes, och familjen samlade sig omkring den för att (som regel) tillbringa kvällen tillsammans. Ingen telefon ringde, ingen grammofon genljöd genom rummen, ingen radio ropade goda och onda nyheter i ens öron, ingen biograf lockade med ljusskyltar och sagolikt sköna filmstjärnor — och ingen jazz hoppade omkring på spasmodigt synkoperade ben.

»Så ohyggligt!» hör jag de unga utropa. »Vad i all världen tog ni er till?»

Om jag svarade, att vi, ungdomar, trots bristen på faktiskt allt, som numera utgör ungdomens kvällsnöjen, voro upptagna och hade roligt, skulle man säkert inte tro mig.

Men faktum är, att man, de flesta kvällarna i veckan, var uteslutande hänvisad till familjen, särskilt om man inte bodde i Stockholm med dess större resurser. I en stad som t. ex. Uppsala förekommo baler mera sparsamt och emotsågos med verklig spänning, och endast då och då gick en konsert av stapeln, eller den gamla »teaterlådan» öppnades för en tillfällig gasterande skådespelartrupp — eller för ett kvickt »studentspex». Visst dansade man dessemellan! Men när jag nu tänker på, under vilka obeskrivligt enkla former sådana fester avnjötos, vet jag med mig, att jag i våra dagar inte skulle våga bjuda åtta—tio-åringar på vad vi, sjutton—aderonåringar, med förtjusning gingo med till.

Med andra ord — vi var inte blaserade. Och vi visste ingenting om den oro, som numera gnager de flesta ungdomar, sedan middagen är undansökad och, åtminstone i storstäderna, liksom pressar ut dem ur hemmet — de flesta av veckans kvällar — för att söka sina nöjen utanför hemmets portar.

För länge, länge sedan, då lampan i vardagsrummet fylldes med fotogen, och dagen avslutades med »en enkel smörgås», fanns det verkligen ett slags »vardagsumgänge», som bestod i, att vem som hade lust kom, utan att vara anmäld, och pratade bort kvällen med familjen. Eller det gjordes musik, lästes högt, lektes lekar, kanske också dansades litet (»de där gräs-

Hemliv förr och nu.

Några reflexioner och en fråga.

Av

Det är gamla tider från ett känt svenskt kulturhem, som skymta fram i författarinnan Ellen Lundberg-Nybloms jubileumsartikel, men den nya tiden ses därför icke alldeles med mörka blickar.

liga gammalmodiga danserna!» — Ja — jag erkänner viligt, att de voro både fulare och bråkigare än de moderna! Men kvällen gick fort och muntert, ty man kan ju inte sakna det man inte vet något om.

Varför har allt detta förändrats så radikalt, att det verkar nästan ofattbart? Det skulle fordras tid och utrymme för en ingående analys. Här är endast plats för några korta reflexioner och — en fråga, som tiden själv får besvara.

Det är väl intet tvivel om, att de många skilsmässorna till en del äro anledning till de lossnande banden inom familje- och hemlivet. På en tid, då en skilsmässa väckte uppseende, var familjen en större makt, en sammanslutning av individer, som kände sin pondus i samhället som dess innersta kärna. Därför höll den också ihop i det längsta, även om det, bakom kulisserna, kunde finnas åtskilliga allvarliga remnor. Mången kanske kallar det hyckleri och feghet i en tid, då det, att »hävda sin personlighet» gäller som ett av de främsta budorden. Men i många fall är säkert tystnad och underordnande bevis på lika stort mod, som det stora mod, som onekligen fordras, för att bryta sig loss ur ett förhållande och vandra sin egen självvalda väg. Det är ett allvarigt problem, som kunde kräva livslång diskussion och kanske ändå aldrig få sin lösning.

Ellen Key har kallat vårt århundrade: »Barnens århundrade.» Men om det må tillåtas mig en invändning, förefaller det mig, att det, sista åren, i minst lika hög grad är föräldrarnes. Det beror huvudsakligast på, att föräldrarna (kanske allra mest mödrarna) numera odla förmågan att hålla takt med tiden, både i inre och yttre bemärkelse, och förstå att, så länge som möjligt, inränga sig bland ungdomen. Ty mer än något är detta just ungdomens århundrade. Det kan ha en hel del gott med sig, att inte föräldrarna allt för fort

åldras vid sidan av sina uppväxande söner och döttrar. Men å andra sidan är det en farlig frestelse för den äldre generationen, att allt för ivrigt sträva efter en liksom onaturligt förlängd ungdomstid. Vad därför ungdomens nöjeslystnad och dess ovilja mot ett lugnt hemliv angår, faller det nog ofta tillbaka på föräldrarna, som ge exemplet. Ty de tyckas själva ganska ofta smittade av tidens underliga oro, och detta nyväckta begär, att »vara med i leken» så länge som möjligt, kommer dem att förlora det skimmer av värdighet och decorum som inte alls behöver vara liktydigt med ledsamhet och småsinne, men som tvärtom är så vackert och klädsamt — efter en viss ålder.

I en amerikansk tidskrift läste jag för en tid sedan en liten skämtdikt. Det var en modern mormors »önskelista» till sin födelsedag. Där fanns bland annat: »Ett par nya guldskor med dito strumpor, några tip-top-jazz-plattor till grammofonen, en inventiös make-up-box, ett långt cigarettmunstycke, helst i grön jade» ect.

För icke alltför länge sedan hade säkert en mormors önskelista lytt något som: »En riktigt varm yllesjal, ett par hemgjorda tofflor, en god uppbyggelsebok» etc.

Det säger sig självt, att med mormorsönskningar som de förstnämnda, följa inga stilla kvällar vid brasan med en bok, ett handarbete och en kopp te. Livet måste levas, och det ser nästan ut, inom en hel del kretsar, som om det enda, som är värt att kallas livet, vore det skärande, synkoperade stojet i en danslokal, de spännande bilderna på en bio, eller (ett steg högre upp) på parkett på en välrecenserad teaterföreställning. Men detta senare hör till de dyrbara förströelserna.

Förr i världen var det herrarna i familjen, som gingo ut »på vift». Nu fordra damerna samma frihet. Och till en viss grad ha de rätt. Allting beror på, var strecket drages. Men allt för stränga förbräelser mot ungdomen, som tar efter de äldres vanor — och ovanor — är egentligen icke på sin plats.

Förr i världen var det mödrarna, som samlade de olika familjeelementen till samkväm efter dagens arbete. Men numera äro intressena på den s. k. »spinnsidan» så ofta riktade utåt — socialt, politiskt, filantropiskt, — att den samlade länken rätt ofta fattas, och i många hem skulle »härden» kännas nog så kall — om den icke, lyckligtvis, i tid ersatts av värmeledningen. I våra mindre städer i landsorten och på de lyckliga gamla herrgårdar.

(Forts. sid. 903.)

CAP
Kejsarnougat

Förnämsta nougatchoklad
i 10- och 15-öres-bitar.

MÄLARDROTT-

ATT VARA AMERIKANSK TURIST I
SIN EGEN STAD, DÄR MAN BLIR
UTVISAD FRÅN KAFÉT.

MISS MABEL MAY, MIN GODA VÄN kom med tåget, en verksam, självständig, framför allt reslysten Newyorkska. Hon har en dag på sig på genomresa till vänner i Uppsala. — Låt mig upptäcka staden själv, var med, men som min tysta skugga, säger hon då jag möter henne vid morgontåget.

— Trevlig järnvägsstation, lik en hotellounge hos oss, med blommorna, på terrassen och flickorna som sitta och brodera på en soffa.

In på restaurangen. Där sutto fridfulla stockholmare och njöto frukost och tidning, en enstaka resande. Mabel ville grunda dagen med en engelsk frukost: ägg och skinka 2:25, rostad bröd och marmelad, te och melon, 1 kr. à la carte. Summans storlek sade henne det visa ordet: följ landets sed i matsedelns brukande annars går det så här med pengarna.

— Nu reder jag mig, följ bara med. En polis pekade och visade att han förstod: ett hyggligt hotell? Det gällde några timmar bara, mest för kappsäcken. Hon var strax tillbaka från ett hotell på Vasagatan. — Hyggligt folk och utsikt över ert stadshus. — En spårvagn? — nej låt oss gå! Hörtorget var en god början. Konserthuset i skiftande morgondagar och blommornas vällande massor på trappan var »visionary», det var ett skönhetsintryck som berusade Mabel. Salutorgets många stånd och brokigheten i färger och frukter och de oförfalskade gummorna likaså. Mabel pratade engelska vid en som strålade och skrattade och gav henne en ros. Ett Nürnbergminne dök upp, men här var soligare och festligare.

Kungsgatan, nej här är litet Amerika, och litet Kingsway i London, jag vill inte att staden ska för oblygt påminna om andra städer. Det var meningen att gå till biblioteket. Mabel har studieintressen men kanske de bliva glömda idag. Hon kände väl både Linné och Fredrika Bremer och Svedenborg. Linné besågs med passande vördnad. Svedenborg har ingen staty. Fredrika Bremer förtjuste Mabel. Men varför så här ute i gräset, hon var ju ingen blomstergudinna? I ett litet prång med trångt mellan husen och människorna eller mot en nisch skulle den stå som en god ande, mitt i dagens handel ochandel.

Mabel var styrkt, hon ville flanera i morgonsolskenet. Hon beundrade de unga flickorna som spänstiga och välchauserade

Hur ser Stockholm ut och hurudana äro — utan artiga omsvep — stockholmarna i utlänningens ögon? På denna i turistsäsongen aktuella fråga ger författarinnan fru Ida B. Goodwin ett roligt svar. Självt berest och väl förtrogen med turistförhållanden har hon iklätt sig i en amerikanskas skepelse och vandrat omkring i sin egen stad — läsaren upptäcker snart att Mabel och hennes skugga äro en och samma person. Lätt och underhållande berättar fru Goodwin om sina upplevelser, som ge ros och ris åt Mälardrottningen och dess innevärdare.

gingo till sina platser: de se ut som bättre sorten av amerikanska flickor, fraicha och kloka.

— Min plan är att undvika internationella hotell, butiker och nöjeslokaler så långt det går. Vi såg på fönster i butiksgatorna. Det är en anspråkslös skyltningsmetod här jämfört med hemma i Newyork och jämfört med den standard som de förbigående visa i klädsel. Plötsligt står Mabel på gatan i tal med en chaufför, båda ha sträckt ut vänstra armen, men fast de göra samma gester, ha de bytt språk. Han säger »left, left», hon säger vensterr, vensterr, han nickar, hon nickar, hon säger g a t a n han säger s t r e e t. Han följer med en bit. »Hygglig man, han skulle visa mig en tourist-office. Och han gav på köpet en lektion i svenska.» — Vi gå genom Kungsträdgården. Mabel in och hämtar sig vägvisartrycksaker. — De ha en turistbil här om en stund, men mig skall man inte få till att sitta i en turistbil och skramla genom staden och titta fåraktigt beundrande, när en uniformerad man talar i blecktratt. Mabel tog sitt kartblad. Stadshuset skulle det bli för henne. — Sen träffas vi där Kungliga slottet tillåter en att komma in. — Jag bestämde tid. Mabel kom i tid.

Stadshuset hade övergått allt vad hon hört och väntat. Och en så andäktig imponerad skara besökande. Det var verkligt tempelhögtidligt. Hon hade hos människorna sett den omedelbara beundran inför själva dimensionernas adelhet.

Polisen är chevaleresk. — Men jag som är van vid Newyorks mekaniska polis förstår inte trafiksystemet. Jag tycker det ser ut som »rymmare och fasttagarle». Polisen lyfter sin hand avvärande mot en bil: »nej, mej fångar du inte så lätt», tänker bilen och kilar förbi. Polisen vinkar och vinkar med inbjudande behandskade hän-

der åt fotgängarna. Nej fotgängaren tycks ana en fälla: »mej skall du inte lura!» Och står fastnaglad och tittar skadeglatt leende på polisen som om han lurat honom på nöjet att få göra en trafikolycksfallsrapport med utfäst belöning.

Slottet, kung Oscars våning. Här är endast amerikanskor. En svensk tolk översätter allt vad en vaktmästare säger, till engelska. Mabel intresserar sig för Josephine Beauharnais' klädning. — Nej, man skall intressera sig för allt lika mycket, säger tolkens ögon. Han talar med samma intensitet om möbler och kungar och gobeliner, med samma sakliga allvar om Ebba Bernadotte och drottning Dido och kejsar Napoleon. Det går över som allt annat.

Utkörd för första gången i sitt liv.

Mabel vill ha en boc — det är en pilsner. Ut i det fria! Gamla sta'n förtjusar henne. Tvärgatorna ner till bron med flaxande fönster, den slingrande Västerlånggatan och de skramlande Nygatorna. — Här verkar Stockholm storstad, här är rusning och liv. Här tittar inte folk på varandras kläder. Man går i en smutsig regnrock och tänker på vad man har att sköta. Och vattnet! Detta har litet Newyorkdoft alltsammans.

Men nu hände något småstadstråkigt — omöjligt i en storstad. Mabel såg ett vanligt kafé, arbetar- eller kuskakfé, stå öppet. Där inne sutto arbetare, hyggliga och stilla i blå overalls, i murare- eller målarearbetsdräkt, pilsner och tidning, kaffe och tidning. De tittade förvånade men inte på något sätt fränt. Men frun bakom disken kom fram till Mabel, som slagit sig ned vid ett bord. — En pilsner please! Frun rynkade pannan ilsket. — Vi serverar inga damer. Ville hon inte se att Mabel var en stadgad hygglig kvinns person, ville hon ha detta

— Vi servera inga damer.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid
A.-B. NYA BLÅ HAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.

BUTIKER: Holländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgratan 7. Tel. Norr 125 09. Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170. Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjält, Skolvägen. Alfstet.

SPECIAL-DAGKURSER

i lingerie (finare fransk linnesömmand) börja den 12 sept. AFTONKURSER i tillklippning av alla slags damkläder (för ej yrkesutövare även efter den franska "moulage"-metoden) börja den 19 sept. Begär prospekt.

A.-B. STOCKHOLMS TILLSKÄRAREAKADEMI,

Drottninggatan 71 a. Tel. 30810.

Statsunderstödd skola för tillskärning av kläder.

NINGEN GENOM AMERIKANSKA GOGGLES

ANNARS TAR SIG EN UTLÄNDSKA GANSKA BRA FRAM I VÅR VÄNLIGA HUVUDSTAD.

männens territorium för sig själv, var det något primitivt kvinnohat? Jag stod utanför men utkörningsmomentet uppfattades. Jag såg Mabel ta upp sin anteckningsbok, hon skrev »1:a gången utkörd — i Stockholm i aug. 1927, kl. 12 middagen. En hyggelig arbetare makade på sin stol. Jag tänkte på gemytliga, slamrande kaféer i Newyork av samma klass där jag varit inne många gånger för att de lågo i vägen just när jag behövde en kopp kaffe. Och jag sade Mabel att händelsen var en kvarleva från den gamla s. k. goda tiden med moral.

Shopping, amerikansk antikvitetslunger och svensk språkbygel.

Shopping sade Mabel. Chaufför med taxi hittades. Svensk hemslöjd. — Yes m'am. — Det befanns att han talade engelska, varit sjöman. Tolk var obehövlig under det livliga samtalet, som hade socialt statistisk innebörd.

— It is a shame att vi inte har Svensk Hemslöjd på Fifth Avenue lika väl som danskt porslin. Inne kom Mabel i god ledning av de engelsktalande damerna. Det blev gåvor till brorsöner och brorsdöttrar: lappknivar, lappväskor, en rödlakan, fyrkant för kudde i Mabels våning 58: de street. Flodadräkten med blomsterbården var omotståndlig, likaså ett grönt och violett och gult färgmättat randigt bomullstyg. Och gröna filbunkar och en stiliserad trä-tupp. Jag lämnade Mabel att göra shopping på egen hand i omnejden, angav mötesplatsen, Brända tomten. »Du ser överdådigt mycket blommor, möjligen ett träsnidat helgon och säkert kinesiska vävnader, kom in där, där är jag.»

Det fanns en liten antikvitetsbod, dit hon hittade själv och ville in igen. Hela boden var inte större än en kinesisk säng, och den var full av amerikanskor. — Ja där fick bara rum två. — Vet du, de köpte korsstygnsbroderikuddar och stolsitsar, de ha hört i Paris att 80-talet blir modernt. Där få de inte köpa möbler. Jo köpa men inte ta därifrån. Jag har sett en stol, jag går dit och bara ser på den. Här är för litet såna där små, små skrin till butiker, men jag har hittat ett par. —

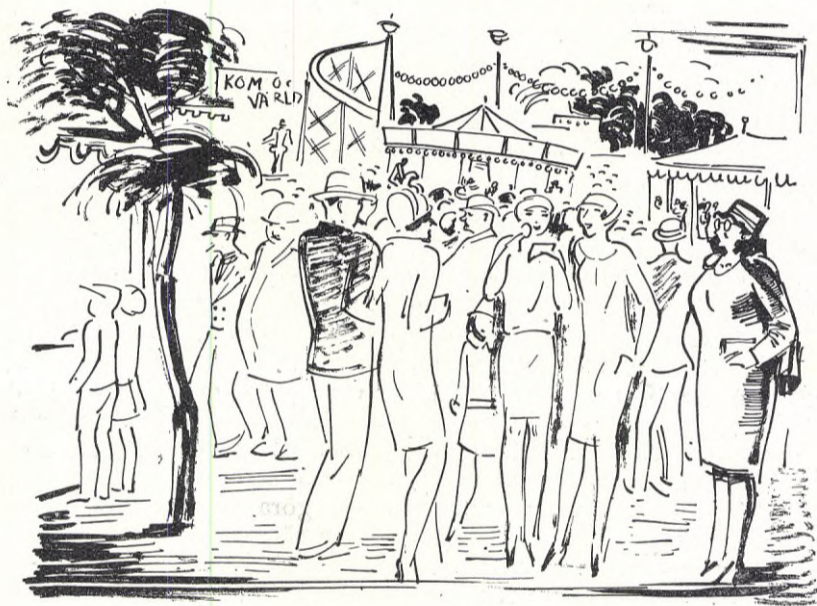
Jag satt i frid med en styrketår på B. T. Efter en rätt lång stund syntes Mabel utanför med köpfeberns glans i blicken. Hon tittade på helgonets snidade mantelveck med hypnotiserad blick. Jag förstod att hon undrade om ett snidat trähelgon kunde av någon myndighet räknas som exportförbjuden möbel. Med ögonen fångade av keramiken över buffén och alltjämt i köpfunderingar kom hon in. Hon blev verkligen häpen när hon såg bord och folk vid alla bord och en ung man med militärisk hållning och älskvärdhet servera kaffe. Vad — är det din klubb? — Nej — men jag tror på sätt och vis ersätter det för oss stockholmskor en klubb,

bara mera omväxlande. Stockholm är inte tillräckligt storstad för att behöva klubbar. — Mabel berättar:

— Jag har varit i en liten hattbod. Billiga hattar, jag menar inte masshattarna, utan billiga fina hattar jämfört med andra storstäder. Do you speak english, frågade jag därinne. Damen log urskuldande ett nej. Men visade vad jag ville se på. En kund kom in, de talade flytande franska. Hon hade inte försökt franskan med mig i ett slags taktfull reservation. När jag tänker på vilken ström av al'a Babels förbistrade tungomål en mode-affärsinnehavarinna skulle släppt på dig på Sixth avenue till exempel eller Broadway.

Amerikanskan vill köpa Skansen med sig och gör sedan sensation på en bar.

Sen Skansen. Nästa taxi. Skansen var skönt som alltid och folktomt, som nästan alltid. — Ni stockholmare måtte ha gott om naturparadis. Ni hinner inte befolka alla, sade Mabel som beundrade den ena stolta

I nöjesfältets leksaksask. — Teckningar av H. Fahlstedt.

kullan efter den andra i olika dräkter och konstaterade att hennes nyköpta Flodadräkt var sötast. Stugorna och kyrkan voro betagande, och jag måste säga att hon kastade en lysten blick på mer än ett av de förbjudna möbelstyckena. Hade hon fått hade hon köpt trätrappa med räcke. Suggestionens och den förbjudna fruktens makt. På Höganloft stängt: detta förargliga ord, som så ofta irriterar en stockholmare. Något fornnordiskt mål skulle jag väl dock kunna ordna. Vi satte oss vid ett stort, stort stenbord utanför det väffeldof-tande bruket. En dalkulla talade engelska och visade på »mjöd, vikingarnas gästabudsdryck». Två glas och en liten pilsnerflaska med mjödetikett sattes på det stora stora bordet. Lugna familjegrupper i familjelivets olika åldersstadier sutto omkring oss på soffor. Handarbete och böcker och barn voro medförda. Mabel drack drycken utan stor förtjusning. — Jaså, de gamla vikingarna voro således jordens första förbudsfolk. Vet du den här vikingadrycken ger mig längtan efter

en bar, »american bar» omplanterad i Sverige. Jag vet inte om det finns någon. Det finns något som heter Operabaren. Den är omtyckt och har visst alltid varit det men en bar är här i stan ett herrställe rätt uteslutande, sade jag. — En avskedsblick på stugor och kullor. En vandring på Sol-liden.

Taxi! — Jakobs kyrka och pilarna kring Molins fontän och den högtidligt sköna Jakobs kyrkogård fångade Mabels lätt reagerande sinne. — Nej, låt oss då gå in på baren, en exponent på nuets jäktande, flyende, filmaktiga hetsande liv, deklamerade Mabel.

Sagt, och vi inträdde på en plats med ett kapells stillhet. Mabel gick mot disken, tog liksom fart för att hoppa upp på en barstol, som inte fanns. För att bevara illusionen och balansen satte hon dock ledigt upp foten på en messingsstång vid disken och valde bland cigaretterna och bland drinkarna. Hon var nog kvinnlig att tjasas av ordet champagne cobbler. Makliga läderfåtöljer drogo oss med omotståndlig makt där vi sutto försjunkna i bekvämlighet och frid. En ensam herre satt och läste en bok i två delar. Han såg så bekvämt inordnad ut i fåtöljen att han kunnat använda dagen som sovkupé. Två herrar vid fönstret, intelligenstyper som Mabel skulle kalla »highbrows», diskuterade lågmält och ingående. »The rest was silence.» Mabel började rätt vad det var att se så underlig ut: Tål du inte cobblen? Nej, jag vet inte om det är så oerhört många ungdomslingar på en gång som jag inte tål eller om det är min sönderbullrade newyorkshjärna, som inte tål tystnaden. Jag vill ut på vattnet. —

En båtfärd i gobelin.

Mabel hade sin guide. Hon skulle ha sin egen vilja och så i väg på böljan blå till Saltsjöbaden. — Enligt tid och överenskommelse höll hon senare i taxi utanför min port. — Kom ner, jag har tack vare frisk luft och en hjälpsam stensättare blivit människa igen. — Berätta! — Spårvagnskonduktören som typ förefaller mig här något buttrare än charmören-polisen och den brett mänskliga chauffören. Spårvagn en bit på väg. Sen förde mig en godhjärtad stensättare till fots till båten, han hade förstätt att jag ville till Saltsjöbaden. Något så villigt fångslat i språkolikhetsens bojar har jag aldrig sett. Färden var en saga, en blå vattenfåra skuren genom en vild park. Det var ju en båtfärd rakt igenom en levandegjord gobelinvävnad. Och människorna på båten glada och befriade från gatutvång. Saltsjöbaden »ripping»! Men jag skulle inte på supédansant, åkte hem. Och nu är jag här efter två färder. Nu skall jag också åka bilen i gobelin, det har jag studerat mig till, Djurgården.

(Forts. sid. 904.)

Berlinerbröd

3 ägg
210 gr. strösocker
100 " fast smör
200 " vetemjöl
1 1/2 tesked Tomtens
Bakpulver
100 gr. sötmandel

BEREDNING: Äggen och sockret röras tills blandningen blir vit och pösig. Smöret röres vitt och blandas med äggsmeten. Mjölet siktas med Tomtens Bakpulver och blandas till det övriga. Mandeln skäras i grova strimlor (skällas ej) och tillsättes. Smeten lägges upp på smorda plåtar i omkring 3 cm. breda längder, vilka gräddas ljusbruna i medelmättig ugnsvärme. Medan längderna ännu äro varma, skäras de på snedden i 1 cm. breda bitar

TENNISSTJÄRNAN OCH HENNES KAVALJER

IDROTTSKVINNAN ÄR MERA
OKONSTLAD OCH MERA
"GOOD SPORT" ÄN
ANDRA KVINNOR

VAD EN MANLIG KOLLEGA SÄGER.

En lysande rad av tennisstjärnor: fr. v.: Elizabeth Ryan, Suzanne Lenglen, m:lle Vlasto, Mrs Lambert-Chambers, Joan Fry, senorita d'Alvarez och Mrs Godfrey.

W. T. Tilden är Amerikas stora världsberömda tennismänn och det bör därför i idrottsintresserade kretsar bland damer och herrar vara av ett visst intresse att lyssna till vad han har att säga om sina kvinnliga kolleger och deras sportutövning.

MINST TUSEN GÅNGER OM ÅRET uppställes den frågan: "Är den bästa kvinnliga tennisspelaren jämgod med den bästa manliga?" Stundom ändras dess form till "Är Susanne Lenglen eller Helen Wills eller Kitty Mc Godfrey eller Elia d'Alvarez jämgod med René Lacoste eller Billy Johnston eller Henry Cochet?" Framställandet av en dylik fråga vittnar om en anmärkningsvärd okunighet hos den frågande. Man kan ej jämföra herrars och damers tennis i enkelspel, enär de tillhöra två skilda klasser. Det finns gott och väl 100 spelare bland männen, som kunna slå vilken kvinna som helst med nästan varje önskad poängsumma. Likväl äro på sitt sätt och i sin klass de stora kvinnliga stjärnorna lika

stora spelare och konstnärer av racketen som männen. Damerna kunna med andra ord slå lika vackra slag med lika stor strategi som en man, men de kunna ej göra det lika hastigt eller under lika lång tid, och därför kunna de icke möta en man på jämgod fot i enkelspel. Blandat dubbelspel är en annan sak.

Den stora skillnaden mellan herrar och damer ligger i hastigheten, då det gäller att springa över banan, och, fastän i mindre grad, i slaghastigheten. Helen Wills och d'Alvarez kunna säkerligen slå lika hårda bollar som någon man, men ingen av dem kan springa lika snabbt över banan. Jag skulle vilja säga, att mellan Mrs. Lenglen, Miss Wills och Senorita d'Alvarez å ena sidan och Henry Cochet, Billy Johnston, Jean Borotra eller René Lacoste å andra ligga två fulla klasser i enkelspel, men i dubbelspel tillsammans med en herre är det mindre än en halv klass.

Sporten har en bestämd inverkan på kvinnan och kanske även kvinnan på sporten. Den skadar kanske i någon liten mån hennes skönhet och kvinnliga charm genom att göra henne något maskulin i sin oberoende självtillit och fysiska djärvhet. Likaväl finner man många exempel, som förefalla att motsäga detta påstående. Man kan säkerligen icke finna någon samling av fysiskt och psykiskt mera intagande kvinnor än dem, som omfatta Senorita d'Alvarez, Helen Wills, Betty Nuthall, Eileen Bennet, Miss Heine, Joan Fry och många andra. Här äro av sporten beroende jämvikt- och självförtroende förenade med ungdomens naturliga behag och skönhet. Jag tror, att sporten är ägnad att bryta ned och delvis undanröjda mycket av genomsnittssamhällets småaktiga avundsjuka och trängsyntet. Våra dagars idrottskvinna är säkerligen en mera okonstlad, mindre tillgjord och mera kosmopolitisk världsdam än någonsin förr. Det råder mellan de sportande kvinnorna en nästan pojkkaktig kärlek till tävlan och allmän uppskattning av "den bästa", vilka egenskaper

icke äro övervägande kvinnliga och i regel icke påträffas bland kvinnor på andra verksamhetsområden. Detta förefaller mig vara det verkliga värdet av sporten för kvinnorna. Man hör så ofta fåvitskt tal om "dåliga förlorare", både män och kvinnor, men min erfarenhet är, att det är mycket få dåliga förlorare, som aktivt deltaga i tävlan. Påfrestningen är för stor för en dålig förlorare för att vara länge.

En överdriven tidningspress gör ofta påfrestningen av en tävling större än den borde vara. "Tidningsstjärnor" stiga och falla, men stundom kunna verkliga stjärnor handikappas eller skadas för beständigt genom alltför stor offentlighet.

De stora kvinnliga idrottsmännen äro underbara i sin klass. Gläd er åt deras framgång, hedra deras bedrifter, men vänta icke, att de skola utöva sin idrott på jämlik fot med männen. De utgöra två skilda klasser, båda fullt ut lika höga. När de kunna mötas nästan i jämnlighet, vilket de kunna i blandat dubbelspel, är det ett nöje att bevittna detta, men begär icke, att idrottskvinna skall övervinna naturens handikap, vilket aldrig var ämnat att övervinnas, och ensam möta mannen i idrottslig tävlan.

"Något maskulin kanske" — miss Elisabeth Ryan, berömd amerikansk tennisspelerska.

"Vem kan vara fysiskt och psykiskt mera intagande" än Helen Wills, världsmästarinna efter Lenglen.

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

5:~

Ett gediget och billigt praktverk

Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.

Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:~

SOV INTE BORT SÖNDAGEN!

FRILUFTSLIV OCH HEMLIV HÖR SÖNDAGEN TILL.

NÄR VÅR HERRE I TIDERNAS BEGYNELSE dikterade sitt: "Sex dagar skall du arbeta, men på den sjunde skall du vila", visade han tydligare än någonsin, hur djupt han skådat in i det mänskliga psyket. Ty utan vilodagen skulle människorna inte kunna existera. "Jo", säger kanske någon energisk arbetsgivare, "söndagarna äro av ondo, låtom oss stryka ut dem ur almanackan och arbeta alla dagar." Och en och annan penninglysten affärsman, som vet, att det finns folk, som skulle handla silkesstrumpor och trådrullar även på söndagarna, nickar kanske instämmande. Men Ni ha fel, mina herrar, absolut fel. Vår Herres blick var långt klarsyntare än Er och avsevärt mera förstående. Ingen människa i världen skulle stå ut med en enda lång rad av arbetsdagar, vardagar. Då bleve livet grått, och ett grått liv är värre än inget liv alls. Nu finns det ju en del människor, som genom sitt arbetes art äro tvingade att stundom göra söndagen till arbetsdag. Men denna kategori lämnar jag här helt och hållet ur räkningen.

Det är just en smula färg, något av fest och glans, som behövs för att göra livet dragligt. Och just denna touche av fest kunna vi allesammans ge vår tillvaro just tack vare söndagarna. Om vi förstå att fira dem på rätta sättet, nota bene. Jag säger med flit "fira", ty jag anser, att söndagen verkligen bör firas. Jag går till och med så långt, att jag påstår, att den bör firas som en högtidsdag, en festdag. Jag har hört människor säga, att söndagen är den tråkigaste dagen på hela veckan. Och de föredra att sova bort den. Faktiskt sova. Sådant är löjligt, för att icke säga otacksamt. När nu en hel lång, härlig vilans dag blivit oss given, ska' vi väl också i all rimlighets namn ta vara på den. Även här borde den Ellen Keyska vackra devisen "denna dag -- ett liv", kunna tillämpas. Varför skall en dag, och i all synnerhet en vilodag, behöva vara tråkig. I så fall är det bestämt helt och hållet vårt eget fel. Det finns ju så gränslöst mycket att fylla ut den med.

"Men hur ska' vi kunna få bort vardagstankarna", säger kanske någon. "Vardagens jäkt och oro svävar alltjämt runt i huvudet. Det är omöjligt att för en enda dag kunna släppa tanken på arbetet och allt det andra."

Nej, säger jag, det är visst inte omöjligt. Bara man riktigt vill.

Har Ni någonsin varit med om en helgsmålsringning på landet? Har Ni tänkt på, vilken utomordentligt vacker sed det är med den där ringningen? Arbetet kan vara i full gång ute på fälten, det må vara plöjning, inkörning av säd, potatisupptagning eller tusen andra saker, allt efter årstiden. Alltnog, så snart kyrkklockeklangen om lördagseftermid-

Ämnet "Söndagen och hemmen" i Iduns augusti-tävlan har lockat fram en överväldigande skörd av tävlingsbidrag, som prisa söndagens högtid. Här få vi höra hur Söndagsnisse vill ordna sin vilodag.

dagen böljar ut över bygden, avstannar allt arbete. "Nu är det slut på vardagen", dundra klockorna, "nu sjunga vi frid och helg över landet." Och när kyrkklockorna sagt detta sitt ultimatum, gå människorna hem, klä sig helgdagsklädda och bereda sig att fira sabbaten. Vilodagen är inne.

Just en sådan där helgsmålsringning skulle

När vågorna gå höga.

Och åsikterna i sär.

Vera von Kræmer kåserar om dispyters och åsikters olika faser och innebörd.

NU SKOLA VI DEKLARERA REVOLVRAR.

En revolver är en mystisk tingest, en mycket märkvärdig sak. Jag har en i min låda, jag får syn på den ibland, då jag letar efter amatörfotos eller ett par trådvantar, som jag vet ska ligga i den lådan. Den inger respekt, det skulle vara lustigt att veta, om den är laddad.

— Här går ju fascister omkring, så det behövs väl att myndigheterna ska ha reda på hur mycket vapen det fattas, säger jag, snusförnuftig som man är, då man pratar för att prata.

— Ja — eller kommunister, säger min motpart.

Och vi le båda.

Vi logo ett hastigt leende som sade: vi ha så vitt skilda åsikter om allt mellan himmel och jord, att det bara är komiskt. Låt oss inte komma in på det! Vi logo detta flyktiga leende i medvetande om, att vi aldrig vilja riva upp de murar, som skydda våra olika meningar, riva omkring stenarna, ställa till bråk, kanske kasta dem på varandra. Vi akta oss. Och det le vi åt — därför att det finns något mänskligt, oangripligt hos var och en av oss, som den andra respekterar.

Men det är inte alltid så, när man har olika åsikter.

Ibland kan det gå år mellan två människor, av samvaro, i lugn, om än kanske inte djupare trivsel. Så kommer något, inför vilket de plötsigt drivas att deklarerar var och en sin åsikt och det visar sig då, att man ser helt olika på en fundamental

(Forts. sid. 905.)

också vi, storstadens kanske förvekligade men dock mera intensivt arbetande, mera jäktade människor, bestå oss med. Bildligt talat. När vi på lördagseftermiddagen lämna vårt arbete, av vilket slag det nu vara må, skulle vi med sjudubba lås stänga inne alla tankar på det. Vi skulle inte minnas det längre. Ingen kan förebrå oss bristande arbetsintresse för det. Vi öppna ju de där låsen på måndagsmorgonen igen. Vi skulle faktiskt låta den där djupa klockklangen skölja med sig alla vardagsbekymmer, allt det grådaskiga, och göra söndagen till en verklig vilodag. Den energiske affärsmannen och sifferkarlen har långt mera nytta av en söndag, firad t. ex. ute i Vår Herres fria och blommande örtagård, naturen, än bland siffror, kalkyler och vidlyftiga papper. Om sommaren söker sig väl också de flesta människor ut till landet över söndagarna. Men alldeles givet borde den unga bank- eller kontorsdamen även under andra årens tider känna mera tillfredsställelse med sin söndag, om hon använde den till att tränga djupare in i naturens och markernas härligheter, vandra dess vida och fria vägar, i stället för att t. ex. skvimpa i sig té och bakelser i Royals vinterträdgård. Detsamma gäller för hennes manlige kamrat. Frisk luft, sol och vind, det är just vad vi behöva för att kunna stå ut med veckans strapatser.

Låt oss alltså komma överens om, att en söndag, firad ute i naturen, bland spelande vindar, skogar och vatten, är en väl använd söndag. Det må vara blommande sommar, höst, vår, eller gärna iskall vinter; naturen är aldrig njugg, alltid står den redo att ta emot oss och ge oss vad vi önska. Ingenting stärker kroppen och skänker en sådan outtömlig fond av vitalitet och överdådlig livsglädje åt själen som just ett friskt friluftsliv. Efter en sådan dag är aftonens stilla familjeliv i hemmet dubbelt roligt och vilsamt.

Men alla människor äro tyvärr inte intresserade av sport och friluftsliv, och många orka kanske inte heller med det. Men låt oss då i alla fall allesammans besluta oss för att försöka göra söndagen så helt och hållet olik de andra dagarna som möjligt. Ty ombyte, det är ett livselexir för oss människor. Vi ska' ge söndagen en fläkt av glädje och fest. Vi ska' göra den till ett ljus och behagligt avbrott i enformigheten. En röd bård i den kanske många gånger färglösa väven. Och inte ens i vårt jäktande, oroliga tidevarv få vi glömma, att av alla lagar, påbud och förordningar vi genom tiderna begåvats med, är dock den av Moses på Sinai berg i världens första lagbok inristade tredje paragrafen, vilken lyder: "Tänk på att du helgar vilodagen", icke den minst viktiga.

SÖNDAGSNISSE.

LÅT OSS SLIPPA VARA GENTLEMÄN!

Herrarna äro inte alltid gentlemän, säger fru Anna Branting och belyser med exempel. Vi ska låta männen vara gentlemän och själva vara "gentlekvinor" — ett annat inlägg.

SKULLE MÄNNEN VARA MERA gentlemän än kvinnorna? Ack, doktor Söderhjelm, jag tror det kan vara hugget som stucket. Jag skall nu inte tala om alla de erfarenheter som beskärts mig under årtiondena före min mans ministerperioder, de rent av häpnadsväckande förolämpningar jag då måste uthärda från en del av herrar högermän, det skulle med namn och titlar kunna fylla många sidor i de memoarer man bett mig skriva, men som... ja, ja, akta sej, herrarna, ty mitt minne är obevekligt.

Men jag kan berätta andra mera löjliga fall. T. ex. 1902 på en Sarah Bernhardföreställning då jag satt på Operan som recensent, mycket nätt antagligen, ty jag hade varit sjuk och blivit utmagrad, mycket juste också i Augusta Lundin-klädnad, som ju alltid är modest och come-il-faut. Men jag var ensam, ty min man hade annat göra än att springa på teatern, och förresten bestods det bara en biljett på den tiden. Bakom sutto två unga herrar och på ännu rådande Stockholmsmanér hade de benen i kors och gävo då och då den framför sittande en spark. Det var jag. Efter att ha fått en fot så där en fem, sex gånger vände jag på huvudet. Tror doktorn de bådo om ursäkt? Inte! Men den ena herrn sade till den andra: Det var en fläskig dam. Utom att det var orättvist, men tycker doktorn det var gentlemannalike? Fina herrar i frack och som förstod franska och allting.

En annan gång, det var samma lokal, också festföreställning, också ensam, hade jag framför mig en gammal brukspatron A., åtföljd av en greve R., en blond en. Brukspatronen vände sig ofta om och tittade på mig — herre gud, det var länge sen! — Slutligen kunde han inte berga sig utan frågade greven, ganska hörbart: Tror du att hon här bakom är en kokott? Greven granskade mig snabbt och svarade tvärsäkert: Ja det tror jag, men jag känner henne inte. — Detta var mitt under akten så jag kunde ingenting göra, fast gråtfärdig. En bekant herre lög ut på bänken hade observerat scenen och på mellanakten erbjöd han mig byta plats. När så brukspatronen kom tillbaka efter att ha varit ute och svalkat sig blev han ursinnig över den stumma tillrättavisningen och ställde sig och fnös tätt bredvid mig. Jag skulle ha önskat att min hjälpare varit en Adonis, men det kan ju inte alla vara det, här i Stockholm till. Han var tvärtom puckelryggig, den snälla mannen, fast det är dess bättre inte så vanligt.

En annan gång, och det är inte alls länge sen, skulle jag på spårvagnen ner till Centralstationen. Jo, men det är allt en tid sen ändå, för man fick stå inne i vagnen och taket hade läderremmar som man skulle hålla sig i, om man nådde upp. Klockan var litet före elva och bänkarna voro fulla med unga herrar som skulle ner till verken. Somliga läste tidningar, andra, de flesta gjorde ingenting. Den enda som verkligen var sysselsatt var jag, ty jag skulle dels försöka hänga fast i en rem för att inte ramla, dels förvara ett ömtåligt paket, dels även hålla min resväska och experimentera med trollkonsten att få pengar ur portmonnän för att be-

D:r Alma Söderhjelm's fråga i ett föregående nr om kvinnorna inte voro gentlemän har som väntat uppkallat livlig opposition. Fru Anna Branting presenterar på sitt personligt pikanta sätt några allt annat än gentlemanlika herrar och en annan opponent tycker att kvinnorna ska slippa vara gentlemän.

tala konduktören. Somliga av de unga herrarna hade mycket långa ben — det är vackert! — och jag var så rädd att göra dem illa, men gudskelov det gick lyckligt. Om det hade varit så väl att de trott mig vara en kokott i stället för en liten, icke längre ung dam, så hade jag nog fått sitta, men jag såg nog respektabel ut.

Kära doktor Söderhjelm, vad säger nu doktorn om alla dessa buden, som det på oförlätlig provinsialism stod i min katekes? ANNA BRANTING.

Det är inte lätt att vara kvinna. Och inte alltid roligt heller.

Allt ifrån Adams tid ha vi varit förkättrade av männen. Alla kvinnliga egenskaper ha varit lika med fel. Ty männen ha behöft oss som piedestal för sin egen storhet. Om vi inte varit små och svaga, så hade de ju inte varit stora och upphöjda.

Två kardinalfel ha vi haft, som det klagats över i forntid och nutid, om greker och romare, tyskar och svenskar, pro primo: vi ha varit olika männen, inte haft deras styrka och tapperhet utan vår egen svaghet; pro secundo: vi ha sökt likna männen, sökt bli starka och kavata och tillägna oss fördelar, som de velat behålla för egen del.

Så var det förr, så är det nu och tycks förbli i evighet. Kvinnan är född att vara avigsida, alltså ett fel. Det är inte lönt att hon anstränger sig att behaga männen. De äro mest belättna med att få klaga på henne.

Ingalill Söderman-Grönfelt, som glatt stockholmarna med en liten semesterbesök hos Rolf, slår nu ner sina penater i rikets andra stad, Göteborg, där hon skall spela operett på Storan.

Det ginge väl ändå an, om vi åtminstone sluppe hugg av våra egna. Men tyvärr få vi vår beskärda del också från det hållet. Det är ju bekant, att till mannens dygder hör åtminstone den, att han aldrig talar illa om sitt släkte inför en kvinna, men att en kvinna sällan har motsvarande dygd. Och mannen hör gärna på henne.

På det yttersta av dessa dagar ha vi kvinnor börjat använda tidningarnas spalter till diskussion i stället för att gå på kafferep. Ämnena äro oftast de samma: våra medsystrar, deras toalett och övriga brister. Allt detta avhandlas med samma moraliska nit som förr men mera spirituellt och med större anspråk.

Kritik kan vara nyttig och bra att få. Men den ska vara rättvis.

Om en karl blir förargad på en kvinna, så förkastar han kvinnosläktet. Och om en kvinna finner ett fel hos en annan kvinna, så skriver hon ett trevligt kåseri om detta fel hos »Kvinnan».

Och alltid äro mannens egenskaper utgångspunkten. Vanligen äro vi för manhaftiga, söka likna männen och tillägna oss deras vetande och platser. Men på sistone ha vi blivit för litet manliga.

Vi måste bli män och gentlemän!

Kunna vi då inte i nådens år 1927 få rätt att vara kvinnor?

Begär inte av oss, att vi ska slå ihjäl ormar, om det finns karlar närvarande. De göra det bättre, och de bli bara förargade, om vi ta den äran ifrån dem. Men finns det ingen karl till hands och vi ha några svagare att skydda, t. ex. andras eller egna barn, så var lugn för att vi försöka slå ihjäl ormarna med våra små händer.

Men låt oss annars slippa vara män och gentlemän. Låt oss som förr i världen söka vara goda, fina, vänliga kvinnor! Behövs det ett utländskt namn, så låt oss nöja oss med att vara gentlewomen.

Vänlighet, hjälpsamhet, självupppoffring höra till en gentlemans och gentlekvinns egenskaper.

Jag vet inte, om det är män eller kvinnor som i sällskapslivet och gatuvimlet visa mer hänsyn. Men jag erinrar mig, hur jag i en storstad var ute i en belägenhet, då en kvinna mer än annars behöver hänsyn. Jag minns, hur jag blev undanknuffad i trängseln vid hållplatserna — av män. Jag minns, hur jag fick stå i spårvagnar och överfulla förstadståg. Om någon lämnade mig sin plats, så var det en kvinna.

Jag tror, att alla skola ge mig rätt i, att kvinnorna på den plats, där de flesta ha sin uppgift: i hemmet, äro de som uppoffra sig för alla, arbeta för alla och minst tänka på sin egen bekvämlighet.

Särskilt bland de millioner kvinnor, som aldrig ha sträckt sina anspråk så högt som till att kallas gentlemän eller ens gentlekvinor, som kanske inte ens hört talas om denna titel finnas de som förtjäna den i kvadrat och kubik. Som arbeta för de sina snart sagt dag och natt och ändå kunna orka att vara milda och vänliga.

Det finns otaliga sådana okända och omedvetna gentlekvinor.

RAGNHILD MODIN RINGSTRÖM.

I S O M M A R E N S T E C K E N

AV ELISABETH HÖGSTRÖM-LÖFBERG.

HON STOD VID VERANDARÄCKET och lindade vildvinsrankorna kring ståltrådarna, den enda utlösning hon för närvarande kunde finna på för den oförklarliga nervositet, som hade gripit henne.

Det hade varit en förstklassig herrgårdsmiddag, i alla avseenden traditionen värdig: färsk grönsoppa med kräftstjärtar, kyckling, kronärtskocksbottnar och jordgubbar i frusen grädde, men sällskapet var, i Lajla von Ewers tycke, inte fullt så lyckligt sammansatt som matsedeln. Värddinnan på stället, hennes lilla älskliga pensionskamrat, som nu var friherrinna Hilderfeldt på Rörboda, hade alltid haft en viss benägenhet att sudda på konturerna, och fast det nu på intet sätt var någon lokalrepresentativ tillställning, så hade hon inviterat inte bara förvaltarens utan också både ingenjörerna och korrespondenten borta vid sulfidfabriken, och mitt uppe i de ljusa toaletterna bröt sig också syster Agdas, församlingssystemens, mörkblå uniform. Själv hade Lajla visserligen fått en tillräckligt blåblodig kavaljer, men denne visade en så tröstlös brist på underhållningskonst att hon kommit att växla långt flera repliker med ingenjör Törnemark mitt emot.

Att Lajla von Ewers inte bara i detta gästfria hus, utan bland alla sina vänner var upp-buren och efterlängtdad var ett faktum, inte så utan vidare lätt att förklara. Hon hade inga särskilda talanger, slösade aldrig med sin livlighet, och om också hennes skönhet var odisputabel, så bländade den inte, och det dröjde gärna litet om innan ett främmande öga var färdigt att se den. Det fanns på mödernet i von Ewerska släkten en stråle semitiskt blod, och Lajla hade mer än någon av sina systrar fört det vidare. Inte i färgskalan, ty hennes hår kunde på sin höjd kallas kastanjebrunt, och ögonen voro blågrå, men det behärskade linjespelet, det gav näsans krökning mer av papegoja än av örn, och det gjöt sin droppe av något främmande och trånsjukt i den röda munnens båge.

Var hon högmodig, så visade hon det inte i första taget, hon lade i dagen en viss jämlikhet, som intog och smickrade de flesta, men som på enstaka, mera känsliga människor kunde verka som ett piskrapp, en dödlig förolämpning, i den bottenlösa likgiltighet, som det i själva verket blottade. Och idag, vid bordet därinne, hade det suttit en, som inte undgått sin rispa, och som håller inte dolde det!

Det var förresten ingalunda hennes första sammanträffande med ingenjör Törnemark, ty han kom ofta upp till herrgården och blev bjuden kvar, än som baronens sfinxlike pendant vid schackbrädan, än som Mariannes akkompagnatör. Musikalisk var han, det kunde ingen neka till, och förresten fanns det ingenting att klandra i hans uppträdande annars heller.

"Selfmade förstås? Någon byskolepojke, som gjorde litet bättre skvaltkvarnar än de andra, och som prästen skaffade mecenat?" hade hon frågat Marianne, och endast ryckt på axlarna, när denna ivrigt hade svarat:

"I det pekuniära är han möjligen det Du säger, men inte i fråga om bildning. Hans far var komminister i grannförsamlingen här, och modern levde ännu, när vi kommo hit, — en förtjusande liten människa."

Så — han var alltså uppfostrad vid vatten-gröt och postilla, och impregnerad med pietet och auktoritetstro från begynnelsen. Ofri hade det i varje fall inte gjort honom, ty hon hade

aldrig hört en människa så självständigt pröva varje framkastad synpunkt som han, innan han godtog den.

Det var inte tu tal om, att inte Lajla var tillräckligt intelligent att följa hans resonemang, men de oroade och störde henne, på ett sätt, som var någonting helt och hållet nytt i hennes tillvaro. Hon var visserligen van att färdas ute i livet, på resor och i societeten, men det var dock och förblev en värld för sig, där endast formsäkra och välsituerade människor gingo ut och in, och där man värjde sig med sin egoism, och höll de strävaste konflikterna utanför. Så skulle det också vara, — en strejk, en järnvägsolycka, allt detta, som i sig gömde tusendens väl och ve, det var för henne och hennes likar blott samtalsämnen, som de utnyttjade lika känslolöst och yrkesmässigt som det för journalisten blir till råvara för

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Gud gav Salomo vshet och förstånd i mycket rikt mått och så mycken vishet att den kunde liknas vid sanden på havets strand. I Kon. br. 4: 29.

Se här är vad som är mer än Salomo.

Matteus Ev. 12: 42.

Kristus, som är Guds kraft och Guds visdom.

I Kor. br. 1: 24.

I honom finnes visdomens och kunskapens alla skatter fördolda. Kolosser br. 2: 3.

Hans namn skall vara: Underbar i råd, Våldig Gud, Ewig Fader, Fridsfurste. Jesaja 9: 6.

O vilket djup av rikedom och vishet och kunskap hos Gud! Huru outgrundliga äro icke hans domar och huru outränsakliga hans vägar.

Rom. br. 11: 33.

Se Gud är upphöjd genom sin kraft. Var finnes någon Mästare som är honom lik? Job. 36: 22.

O Herre, över allting stor du som i ljus däruppe bor, dit ej vår blick kan nå:
O böj oss djupt i ödmjukhet
Inför din stora härlighet!
Låt oss av din barmhärtighet,
i tron dig nalkas få!

Vigsel ägde den 23 juli rum i Heliga Trefaldighetskyrkan i Gävle mellan agronomen Hans Bexell och fröken Evy Nordquist, dotter till grosshandlaren Rudolf Nordquist, Gävle, och hans maka, född Hedström.

hans penna. Och vem var nu denne lille bredskuldrade landsortsingenjör, som dristade sig till att vilja rubba hennes cirklar!

Just som värden hade hälsat gästerna välkomna, och alla satt ner sina glas, hade det kommit ett bud efter syster Agda, och hon hade genast rest sig, och givit en hastig förklaring.

"En blodpropp av det svårare slaget, hon fick två små gossar förliden torsdag, och har varit så klen hela tiden — ja, friherrinnan vet det bäst, som varit så vänlig! Jag önskar, jag kunde fått någon med mig —, men vi reder nog upp det . . .!"

Ett ögonblick stannade samtalet av, men heller inte mera, och Lajla var bland dem, som tacksammast skrattade åt baronens gamla jaktanekdoter. Ingen kunde märka att det var en mycket konstlad munterhet, och att hon i stället kunnat brista ut i gråt, — när han inte tog bort sin blick ifrån henne, och när den var så sträng och så frågande! Men litet kände han i alla fall Lajla von Ewers, om han trodde att hon hade så nära till återtag.

Sprudlande och stridslysten höjde hon rösten, och ledde uppmärksamheten dit hon önskade den, skickligt gående över från den vackra skördeidyllen till industrialismens intrång och förstörelse.

Nu musicerade de därinne i salongen, först han och överstinnan à quatre mains, så sjöng Marianne, och så spelade han ensam en nocturne av Chopin. Tonerna smögo sig ut till henne, där hon stod, så mjuka och så mörka, och hon erfor med ens en underbar känsla av ro.

När sista ackordet förklingat gick hon hastigt utför stentrapporna, och neråt trädgården, hon kunde inte visa någon sitt ansikte nu med detsamma. Men han, som spelat, måste ha gått andra vägen, genom herrummet och direkt ner på terrassen, ty när hon blev honom varse var det redan för sent att undkomma.

"Fröken Lajla, — varför gick Ni inte med syster Agda bort till smedens . . . det hade jag allt väntat av Er!"

"Av mig? Men är Ni då alldeles från vetet? Vad i all världen skulle jag ditupp att göra, och vad hade jag för skyldighet — en främling . . ."

"Mellan kvinnor, som lida och som hjälpa, kan inte finnas något främlingsskap", sade han allvarsamt, "och jag såg också mycket väl, att det gjorde ett litet stick i Ert samvete . . ."

"Nu tar Ni verkligen miste", svarade hon hänfullt, och rätade upp sig, "mitt samvete ger sig inte tillkänna för så litet, och för övrigt betraktar jag det inte som ett ofelbart orakel . . ."

"Nej — nej — det förstår jag ju", hans tonfall blev plötsligt förbryllande vekt, "Ni har naturligtvis varit mycket mera van att böja Er för deras kritik, med vilka Ni åter middag än för rösternas inom Er! — Åh, Lajla, det finns så mycket rikedom och ljuvlighet förborgad i Ert väsen, låt det bara blomma också för oss andra — ja, för mig . . .!"

Sista ordet kom snubblande, utan sans eller varning, och hon hann inte resa något motstånd. Arbete och oro, avvärning och vila, där var det ju alltsammans, detta nya, sammansatta liv, som hon mött så fientligt, men inom sig törstade så brännande efter — hos honom!

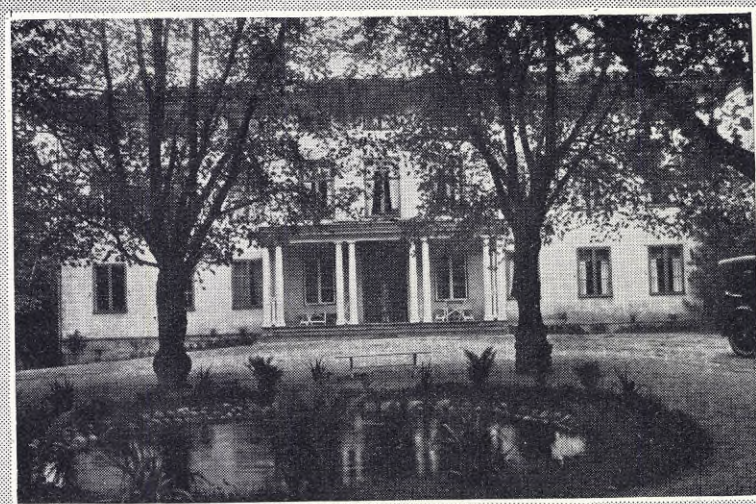
Nej, titta, är det möjligt? viskade jasminerna, men mossrosorna nickade, beskyddande och visst: Det är ju bara sommaren — likadant som för oss!

STORFRUNS-BERÖMDA DALABRUK

HOS KAPTEN OCH FRU NISSER PÅ GRYCKSBO.

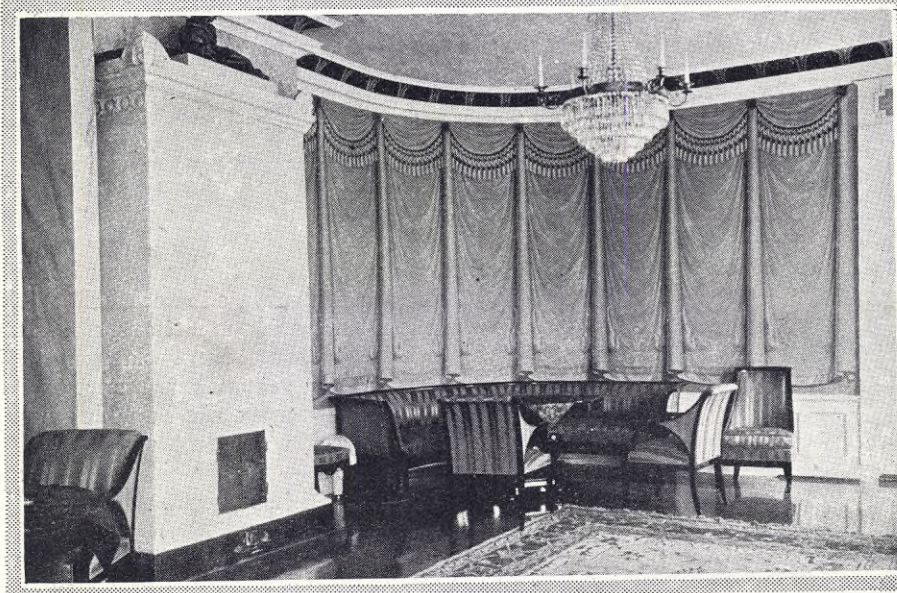
Fru Märta Nisser, f. Hennings.

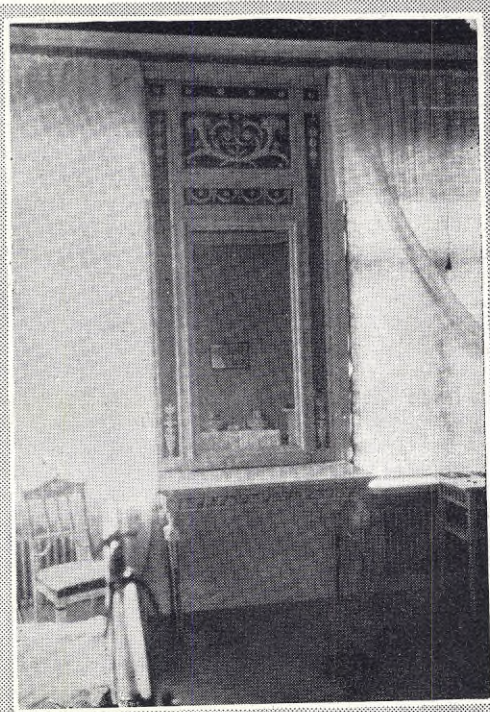
Grycksbo herrgård.

Kapten William Nisser.

Blå förmaket med de på väggen målade draperierna.

En vacker väggfast spegel.

VÄGEN MELLAN FALUN OCH Grycksbo leder genom en utpräglad dalanatur. Strax utanför staden vidtager en bit öppen mark, kantad av blådisiga, skogklädda höjder med enstaka rödfärgade gårdar, uppklätrade här och var efter slutningarna. Men snart nog stå träden tätt. Björk och gran skymma utsikten från alla håll och enformigheten bryts endast av hela raden glittrande bergssjöar, än runda som voro de urhålkade med en jättekula, än åter långsmala påminnande om ringlande ormar, och mellan sjöarna är emellanåt endast så stor landrensa sparad, att den nätt och jämt räcker för skogsrå och sjöjungfru att mötas på.

De i rött, brunt, gult skiftande rostiga slagghögar, som ligga invid vägen, äro nästan de enda spåren av människohänder i denna ödsliga trakt, men de bära vittne om, att bergslagens gamla huvudnäring, gruvdrift och kopparmalmens förädling, bedrivits även här, innan Grycksbo blev pappersbruk.

Stället köptes år 1717 av räntmästaren vid Stora Kopparberget, Johan Munktell och har sedan alltjämt stannat kvar i släktens ägo, men är numera av praktiska skäl ställt på aktiebolag.

En bruksgård, vars glansfullaste minnen äro förknippade med en kvinnlig härskares namn, är Grycksbo i Dalarna, där Iduns korrespondent gjort besök.

I Dalarnas ekonomiska utveckling har Grycksbo med sina driftiga brukspatroner kommit att spela en stor roll, men ute bland bruksfolket lika väl som i den närbelägna gruvstaden är det dock minnet av Johan Henrik Munktells hustru, Augusta Eggertz, Storfrun kallad, som lever kraftigast och som genom sin skönhet, sin begåvning och sitt temperamentsfulla uppträdande nästan blivit till en myt.

Efter mannens död 1861 övertog hon själv ledningen av affärerna, men bodde för det mesta i Stockholm. Hon hade för vana, att aldrig varsko när hon skulle komma, utan oväntat och helst nattetid körde hennes vagn, madresserad med finaste vita kläde och förspänd med kolsvarta hästar, i sporrsträck genom det sovande Falun, där de goda borgarna skyndade sig till fönstren, yrvakna och i tofflor för att se efter, om elden var lös, eller det bara var Storfrun, som var på hemväg.

Nuvarande disponent för det världsbekanta pappersbruket däruppe i de milsvida dalaskogarna är kapten William Nisser. Med honom kom ingen främling in i det gamla familjebolaget. Själv dalkarl står han i nära släktskapsförbindelse med Munktellarna och under hans insiktsfulla ledning går utvecklingen alltjämt i de välkända spåren till fromma både för bolaget och Grycksbofolket. Fru Märta Nisser däremot är en dotter av den solbelysta Upplandsslätten; hennes far var den på det svenska jordbrukets område kände banbrytaren Rudolf Hennings. Redan från barndomen van att deltaga i ett lanthushålls alla sysslor, blev omvårdnaden av det stora hemmet en kär plikt för henne, och med livligt intresse för allt ålderdomligt har hon varit sin man behjälplig att med ledning av gamla brev och handlingar i möjligaste mån restaurera och återställa gården sådan den varit i gångna tider.

Värdigt och förnämt som en av de vita herrgårdarnas sista utpost, innan Dalarnas allmogekultur blir allenarådande, ligger Grycksbo corps-de-logis vid sjön med samma namn, omskuggat av lönn och alm. Bygg-

(Forts. sid. 906.)

SKÖNHETER I KUNGABORGEN

VACKRA PRINSESSOR VID DE EUROPEISKA HOVEN.

Ett bildgalleri av unga prinsessor vid Europas hov visar att charm och skönhet inte saknas bland dem.

Arvprinsessan Elisabeth av Thurn och Taxis, f. prinsessa av Braganza, infantinna av Portugal.

Ärkehertiginnan Anna, f. prinsessa av Sachsen, gift m. ärkeh. Josef Franz av Österrike.

Lady Elisabeth Bowes-Lyon, gift med kung Georgs andra son, hertigen av York.

Prinsessan Jolanda, äldsta dotter till konungen av Italien, gift med greve Calvi di Bergolo.

Prinsessan Irene av Grekland, dotter till konung Konstantin.

Prinsessan Elisabeth av Grekland, dotter till prins Nicolaus.

Prinsessan Ileana av Rumänien.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

GURLY LOVÉN.
F. Cederlund, Stockholm.
Änka efter översten P. Christian L. Lovén.
75 år den 31 augusti.

EUGENIE SUNDHOLM.
Fröken, Stockholm. Verkst. dir. för A.-B. Hemtrevnad.
Dotter till majoren Olof Sundholm.
70 år den 5 september.

EMMY GRANSTRÖM.
F. Wolff, Bergvik. Maka till disponenten Evald Granström.
70 år den 6 september.

VICTORINE STIERN-SPETZ.
F. Hagström, Eksjö. Änka efter baningenjören Herman Stiernspetz.
70 år den 6 september.

ALFHILD HANNERZ.
F. Ehrenborg, Mariefred. Änka efter kontraktsprosten, hovpredikanten Anders Hannerz.
70 år den 8 september.

ELISABETH HAMILTON.
F. Zickerman, Malmö. Maka till f. d. överstelöjtnanten, greve G. A. Hamilton.
65 år den 3 september.

ALETTE MODIGH.
F. Lie, Halmstad. Maka till majoren C. Ivan Modigh.
65 år den 7 september.

SARA WIKBERG.
F. Eriksson, Stockholm. Änka efter skogschefen Olof Wikberg, Sollefteå.
60 år den 2 september.

AMANDA BOKLUND.
F. Nicklasson, Malmö. Maka till fabrikkörens J. Alfred Boklund.
60 år den 7 september.

HANNA ÅKESON.
Fröken, Svalöv. Kassör i Allm. Svenska Utsädes A.-B., där hon varit anställd i 30 år.
50 år den 28 augusti.

ANNA LITTORIN.
F. Carlström, Stockholm. Maka till majoren B. Erik Littorin.
50 år den 4 september.

EBBA TERSMEDEN.
Fröken, Stockholm. Dotter till trafikdirektören G. J. Tersmeden och hans maka, f. Steendorff.
50 år den 4 september.

ELIN JÄDERLUND.
F. Klintberg, Glanshammar. Maka till kyrkoherden Ivan Jäderlund.
50 år den 5 september.

SIGNE PETERSSON.
F. Lundberg, Mariannelund. Maka till bankdirektören Alb. Pettersson.
50 år den 5 september.

SELMA ISÆUS.
F. de la Croix, Stockholm. Maka till kaptenen Ragnar Isæus.
50 år den 7 september.

ELISABETH KOCH.
F. Mannerstedt, Kalmar. Maka till kaptenen Carl Koch.
50 år den 8 september.

THYRA AHLQUIST.
F. Nilsson, Tavlebord. Maka till kyrkoherden Otto Ahlquist.
50 år den 10 september.

BETTY FOCK †.
F. Jansson, Johannelund, Floby. Änka efter kammarjunkaren A. J. Fock.
* 1851, † den 18 augusti.

EMY TORPADIE †.
F. Lindström, Stockholm. Änka efter översten Reimers Torpadie.
* 1863, † den 20 augusti.

ANNA KLING †.
F. Fock, Alingsås. Änka efter postexpeditören Johan Alfr. Kling.
* 1866, † den 18 augusti.

Bon Ami

ger klarare fönster
med mindre arbete än förr.

Pris
40 öre.

STEINWAY & SONS

Flyglar och Pianon

Den oöverträffade förebilden för hela världens pianofabrikation.

Ensamagentur:

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN

STOCKHOLM - Jakobsbergsgatan 39

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56 och Sö. 4867.

Existerad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badstugugatan 4.

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30 och Sö. 15735.

SINGER

symaskin för såväl finare som enklare sömnad.

Viking

Solida.
Pålitliga.

Urmakare

Barnen behöva

Syster Ellas

Barntvål, Salva & Puder

Giv dem det bästa.

Huru barnets start

i livet skall bli — det beror på Dig. Har Du valt det rätta näringsmedlet, Mellin's Food, kan Du känna Dig trygg, ty Mellin's Food, som är den bästa möjliga ersättning för modersmjölken, grundlägger hälsa o. krafter.

Mellin's Food

Den löda, som ger krafter. Förordas av läkare. Pris kr. 2:75 pr burk. Mellin's Food Bisquits rek. vid övergången till fast föda samt för svaga personer av alla åldrar. Pris Kr. 2:75 pr ask. Finnes på apoteken och i Droghärfärerna. Provo o. broschyres gratis fr. Mellin's Food Depot, Malmö.

Ut till landet utan mamma!

(Forts. fr. sid. 891.)

om att för en gång bli betraktade som femte hjulet under vagnen. Många anse arrangerat mycket förståndigt och inse nyttan av att låta ungen flyga ett stycke från boet på egen hand. En mor, som vi ha talat med, fru *Dagmar Berg*, f. ö. känd språklärarinna i Stockholm lät i våras sin 12-åriga dotter fara till tyska vänner i Erzgebirge för sommarn och hon har bara idel lovord för denna dotterns sommarvistelse.

— Bl. a. lärde sig min lilla flicka utmärkt tyska därnere, berättar fru Berg, "och det är jag rädd att hon aldrig gjort om jag varit med. Största bestående värdet av en sådan på egen-hands-resa är väl ändå för en ungdom den stolta känslan att kunna reda sig, att lita på sig själv och känna att andra lita på en. För övrigt tror jag att om barn lite mera allmänt skickades utomlands — kostnaderna kunde väl ordnas med 'barnbyte' — skulle det bidraga till att patriotismen frodades. Min dotter berättar hur roligt det var när tyskarna beundrade hennes svenska nationaldräkt eller berömde något svenskt och hur hon kände sig indignerad å sitt fosterlands vägnar när någon blottade sin okunnighet om svenska seder och bruk eller svensk geografi. Det ligger ju också i öppen dag att samvaron med främmande människor skärper ett barns iakttagelseförmåga och utvecklar deras taktkänsla — hur det är tar man alltid mera hänsyn till främmande än sina egna. Slutligen kan det också hända att en smula bortskämda ungdomar först efter en skilsmässa från sitt hem riktigt förstå hur bra de ha det där hemma och det kan i sin tur ha ett mycket gott inflytande på tonen i en syskonkrets.

Iduns jubileumsartikel.

(Forts. fr. sid. 893.)

dar, där man ännu lever lantliv och arbetar, där existerar naturligtvis alltjämt det hemliv, som den äldre generationen erinrar sig som en dröm. Att det har fått ett välkommet plus i form av grammofon och radio, är ingenting att säga om. Elektriskt ljus och bilar äro icke heller av ondo på sådana ställen, tvärtom; endast inte de elektriska ljusen klättra upp i julgranen!

Men i de stora städerna griper »kvällsoron» omkring sig på alla håll.

Att den självförsörjande kvinnan har behov av en smula förströelse, kan lättast förklaras. Hon sitter, liksom förut endast männen, vid strängt arbete i en kontorslokal eller ett ämbetsrum, och efter dagens fullgjorda värv känner hon helt naturligt, både fysiskt och psykiskt, behov av vila och ombyte. Hon — likaväl som den arbetande mannen — behöver glömma dagens enahanda eller hjärntröttande arbete tillsammans med några jämnåriga. Det är

IDUN

Mästernamnelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:

Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: Norr 6147
8660 — Norr 402 Annonschefen: 1646

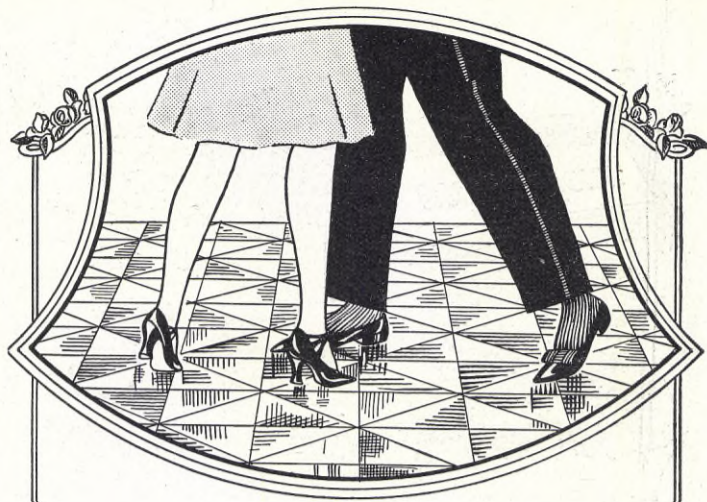
Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre vid bred textspalt, Lediga platser och plats-
40 öre vid smal textspalt, sökande 30 öre, pensionat,
Helmarg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång, 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 4:20.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år ..... 17:—	Helt år ..... 15:—
Halvt år ..... 9:—	Halvt år ..... 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

Ett ypperligt dansgolv

är ett omdöme som vittnar högt om boningens beskaffenhet. Ty huru välbyggt golvet än är och huru utsökt virke parkettstavarna än tillverkats av — på golvet regelbundna skötsel och på bonmedlets beskaffenhet beror till sist parkettgolvet klass.

Närhelst Ni dansar på ett osedvanligt lättdansat, elegant och speglande glansigt parkettgolv kan Ni vara övertygad om att det är Gahns Bonvax, varmed golvet bonats.

Ty Gahns Bonvax är det erkänt bästa och det allmännast använda, lättarbetat och effektivt.

Använd för Edert eget parkettgolv.

IDEAL

KVARNEN

är oundgänglig i det moderna köket. Försedd med fyra olika knivar för malning av kött, fisk, frukt, grönsaker, kryddor etc.

Se till att den bär namnet

BOLINDER'S

Praktiska

Nyheter!

SLOTTSSENAP

på hushållsglas i 3 storlekar.

KUNGS-ÄTTIKA

KUNGS-VINÄTTIKA

på karaffer.

Äro marknadens förnämsta fabriker.

Guldmedalj 1924.

A.B. UPSALA ATTIKSFABRIK

SHREDDED WHEAT

SPUNNET VETE
Absolut rent Vete

Hälsosamt, närande, välsmakande.

Välj Shredded Wheat till frukost- eller kvällsrätt och ät det tillsammans med kall eller varm mjölk. Färdig att serveras direkt ur paketet.

Pris: Kr. 1:— per paket.

Efterfråga Shredded Wheat hos eder handlande.
Generalrepresentanter i Sverige:
AKTIEBOLAGET O. ANNERSTEDT, Sthlm.

Kron-gurkor

(Ättikgurkor)

Gurkorna läggas i saltlake, som bör vara så stark, att ett ägg flyter i den. Efter ett dygn upptagas de och avtorkas väl.

Till 100 st. små gurkor, 5—6 cm., beräknar man 1¼ l. **Kron-ättikssprit** utspädd med lika mycket vatten. Härtill kommer ½ kg. socker, litet hel vitpeppar, hel kanel, 4 st. långpeppar, 2—3 st. spansk peppar samt några dillkronor.

Ättikan sättes över elden; då den är ljum iröres sockret. När ättikan kokar upp läggs gurkorna, kryddorna och dillen, och det hela får ett hastigt uppkok, c:a 1 min. Förvaring sker bäst i stenkärl täckta med handduk och tallrik.

Se noga till
att Ni får

Lyxförpackningar

KARAFFER OCH FANTASIFLASKOR
FÖRDYRA VARAN PÅ KVALITÉENS
BEKOSTNAD. KÖP I ORIGINALFLASKOR
WINBORGS ÄTTIKSPRIT

Glöm ej

IDUNS KOKBOK

vid syltning, konservering, svampinläggning.

Ett vackert ansikte

fordrar
DEN FINASTE CREME.

Hudens skydd är det viktigaste. Utsätt icke ansiktets fina hud för klimatets olika verkningar utan att först ha ingnidit huden med OATINE.

Massera eller ingnid OATINE och avtorka cremen åter. Porerne och huden rensas fullständigt och huden bevaras sammetslen, klar och vacker.

Begär uttryckligen

Oatine och Oatine

Snow

I varje förpackning medföljer råd om hudens vård. Följ bruksanvisningen noga. Gör ett försök nu, och Ni skall bli övertygade om, att OATINE icke kan ersättas av andra cremer.

OATINE och OATINE-SNOW i burkar å Kr. 2:50 och Kr. 5:— (3-dubbelt innehåll), samt i stora tuber å Kr. 2:50. Fås överallt.

Ny elegant lyxförpackning till samma pris. Oatine och Oatine-Snow i tub till handväskan å Kr. 1:25.

TILLERKÄND 10 GRAND PRIX OCH GULDMEALJER.

THE OATINE COMPANY, Ll. Kongensgade 12, Köpenhamn.

London.

Nederlag i Malmö.

Paris.

intet uppfriskande i, att då krypa in i ett litet tarvligt, hyrt rum, om hon ej har sitt hem i staden. Hon måste ut och »lufta» på sig. Men även de arbetande ungdomar, som ha sina hem att bo i, ha sällan tillfälle till behövlig förströelse i hemmet. Hur många familjer ha numera råd att bo i ymliga våningar, där ett rum (förr i världens matsalen) är tillräckligt stort för en trevlig danstillställning?

Ett ungt par, som gifter sig, nöjer sig numera ofta med två rum och en s. k. »hall», som användes som matsal, och där högst sex personer kunna sitta kring ett litet bord. Det blir ju hemliv — för de båda unga — men ringa möjlighet för dem, att samla sina vänner kring sig — ännu mindre att dansa! Och snart vandrar det hemtrevliga unga paret själva ut till danslokalerna!

Det finns många faktorer, på vilka man kan »skylla» livets förändrade förhållanden. Kanske är den huvudsakligaste helt enkelt den, att frestelserna äro mångfaldigare än någonsin i »den gamla, goda tiden», relativt billiga och lätt åtkomliga.

I och med hemlivets decimerande, har tiden för läsning av gedigen litteratur också inskränkts. Att nu tänka sig en storstadfamilj sysselsatt med »högt-läsning» om aftnarna, verkar snarast barockt.

Nästan med undran tänker man på de många världslitteraturens mästerverk, som man stiftat bekantskap med i sitt fädernehem, just genom högt-läsning: Shakespear, Dickens, Thackeray, Holberg, Fredrika Bremer, V. Rydberg, Mark Twain — för att endast nämna några. Den tiden längtade man till kvällen, ivrig att fortsätta, där man slutade föregående afton. I vårt hem läste min mor högt (medan hon stic-kade strumpor). Endast Mark Twain — och all poesi — föredrogs av min far. Men om min mor någon gång råkade tappa en maska, eller (vilket ibland hände) blev så ivrig i sin läsning att hon, tyst, »tittade i förväg», så att det uppstod en paus, då började vi, ungdomar, ropa på fortsättningen lika frenetiskt, som det nu ropas: »Heja!» vid en fotbollsmatch.

Många föredrar en fotbollsmatch framför Shakespear. Kanhända gör de rätt! Säkert är, att den faktor, som ingår i den moderna ungdomens fysiska fostran, och som heter sport, är en välsignad kraftkälla. Rätt brukad är den otvivelaktigt den mest stärkande och livsbevarande av alla de resurser, som stå ungdomen till buds. Och det är en lycka, att leva i ett land, där de unga också kan odla vintersport. Med sporten som hälsosam motvikt blir faran för danspassion och inomhusnöjen mindre stor. Den håller vid liv kärleken till naturen, den gör kamratskapet sunt och naturligt.

Vem vet! Kanske skall den dag komma, då de oroliga, danssjuka ungdomarna i staden börja längta igen efter ett verkligt hemliv och söka sig tillbaka dit för att åter blåsa liv i en tillsynes död idyll.

ELLEN LUNDBERG-NYBLÖM.

Mälardrottningen.

(Forts. fr. sid. 895.)

Bellmansro hade alla de tusen och tusen runda lampor tända i augustikvällens blå mörker så som det barnsligt och grannt och uppsluppet vara skall i Kräftveckan. Kräftkulten var något okänt för Mabel. Vi gingo upp för terrassen, i den överkliga belysningen sågs en grupp av stolta gamla träd »en druid lund», och på varje träd var det fördade skaldjurets bild, en stor kräfta, röd mot vit botten.

I en stor ljus matsal hängde kräftor från

Dåsighet och Olust

är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort.

Fruksalt-Samarin renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdrivar den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna.

Fruksalt-Samarin utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka **Fruksalt-Samarin**. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek, hos Drog- o. Färghandlare m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

Befria Eder

från de obehag som heta: trötta och ömma fötter och som härleda sig från tränga, hårda och illasittande skodon. Använd **Oscarias Marta-sko**, som är tillverkad med tanke på största möjliga fotkomfort. Brun och svart boxcalv Kr. 12. Lack Kr. 14. Rekv. från Oscariaffärerna eller direkt fr.

Skofabriks A.-B. Oscaria, Örebro

M. ZADIGS

Divi Hud-Crème.

Den crème som huden tarvar. Skönhetsbevarande.

M. ZADIG, Malmö.

H. M. Konungens Hovleverantör. Nederlag i Stockholm: Regeringsg. 27. Nederlag i Göteborg: Chalmersgatan 20.

Begär alltid Vitrum's tillverkningar:

Malteextrakt Vitrum, bästa näringsmedel. Malteextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals Laboratorium, Stockholm. Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Fernissor

J. & N. Fernissan för Golv
J. & N. Fernissan för Båtar
J. & N. Fernissan för alla ändamål

*Ståtstark - Ekonomisk
Snabbtorkande.*

Säljas hos varje välsorterad färghandlare.

Generalagent:
Julius Arnheims Anka
Skepparegatan 74.
Tel. 74869.
Tel.-adr. "Varnish".
Stockholm.

Bensintvätta

överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

taket, de gungade och dansade för vinddraget. På borden stodo överallt runda skålar i rött och vitt, rågade med kräftor. Och glada människor, gamla och unga, kring dessa fat. Det hade varit taktlöst att inte beställa ett likadant fat. Mabel åt och det behagade henne. Men människorna var det som roade henne mest. Vet du det är nog något av gammal hednaritual i det här, det är traditioners och generationers nedärvda glättighet.

Stockholmskan får ett gott betyg.

På hemväg stodo vi en stund och tittade på den stora leksaksask som heter nöjesfältet. Mabel betalade sina 25 öre och gick en rond.

— Jag har haft roligt av dessa unga par som dansa, som åka karusell. De ha roligt och de äro artiga mot en ensam dam i glasögon då hon frågar något på ett för dem obegripligt språk.

De äro nätt klädda och de unga flickorna ha sin puderask och sin spegel och spela med litet eller mycket i detta lilla avsnitt av världens marknadsliv, som några kalla fåfångans marknad, andra naturligt glädje. Det må vara båda delarna.

Mabel beredde sig för sin resa till nästa stad. Hon tog med sig sin bästa resguide, sitt sympatiska intresse för världen och människorna. IDA B. GOODWIN.

När vågorna gå höga

(Forts. fr. sid. 897.)

sak. Den olikheten öppnar en klyfta mellan de två. Det blir disharmoni, kyla, mellan dem och slutligen ett obehag, ett tvivel, som gör att de aldrig ens till det yttre kunna trivas mera med varann.

Men då, tror jag, har denna oöverensstämmelse funnits från början, fastän den icke för kommit i dagen.

Ty i viktiga fall, av dessa, som dyka upp med års mellanrum och skaka människornas samveten och rannsaka dem, kan det visa sig, att åsikterna plötsligt gå isär — men man vill icke skiljas åt, det oaktat. Det där andra, mänskliga, som man lärt sig respektera och hålla av, det finns kvar. Var och en drar sig inom sitt skal, det faller ned en osynlig lucka, man vet vad som finns där bakom, man har fått en skytt av vad man inte visste nys, därför att man inte känner eller har tänkt sig in i den andras förutsättningar. Men denna skiljaktighet får inte inverka. Man böjer av så småningom, utan att vare sig förneka sitt eget eller uttala dom över den andras. Man vet nu för framtiden, att här finns en skillnad, men detta ändrar icke vidden man har av den andra, hans ärlighet, hans godhet, hans värde. allt det man hos honom håller mer på än hans åsikter. Man rör bara inte mera vid det, men det finns ändå ingenting hos denna min motståndare, som kommer mig att rygga för honom som en främling.

I ett annat fall däremot, blir en meningskiljaktighet plötsligt uppenbarelsen om en förut dunkelt förnummen djup överensstämmelse, som ibland kan kännas som om ren fientlighet strömmade fram från båda parter och bildade en klyfta, som sedan för alltid skiljer, även om man bevarar en yttre hövlighetsform.

Nyss ville jag icke låta min tillgivenhet grumlas, ens lojalitet stod kvar. Nu griper jag tillfället att låta samma sak skilja mig från den, vars åsikt jag heller inte delar. Det är nog denna undermedvetna aversion, som kan göra en dispyt så het! (Då den inte är het därför att jag själv, när allt kommer omkring, inte är sammanvuxen med min åsikt och är säker på, att den, sådan jag nu är, är min.)

Vacker hy — alltid!

Det finns gammalt folk som har en förvånande vacker, ungdomlig hy . . .

ÄLDERN behöver icke — och bör ej — spela någon roll när det gäller hyns utseende. Den ungdomsfriska "flickhyn" kan, rätt vårdad, bibehållas och t. o. m. återkomma på nytt hur än åren gå.

Men det är då nödvändigt att dagligen använda en tvål, sammansatt av sådana ämnen som huden behöver . . .

F. Pauli's **Ovicula** — skönhetsvålen — utgör en utsökt sammansättning av ämnen som bl. a. erhållits av finaste äggula och som verkligen visat sig kunna göra huden frisk och vacker. Ingenting går upp emot

F. PAULI'S
Ovicula

— skönhetsvålen

1 kr.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG
STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade

Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 9646 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 532
Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

LEICHNER'S Fett-Puder

Varje kvinna blir förnygrad genom användande av Leichner-puder. En ask Leichners puder på Edert toalettbord gör varje annat puder överflödigt. Leichners fettpuder, sedan generationer omtyckt av vackra kvinnor, har undergått filtrering genom det finaste silke, och det på vetenskapliga rön grundade preparatet innehåller blott de allra finaste ingredienser. — Vid dans, sport och på resor, överallt där annat puder icke sitter kvar erhåller Eder teint genom Leichners puder just den fina mjuka färgtonen. En lätt beröring med detta puder borttager rodnad och blankhet och verkar dessutom uppfriskande och välgörande på huden.

LEICHNER

Parfymör
BERLIN, Schützenstrasse 31
Wien - Paris - London

Mot insändande av 40 öre; eller ännu bättre och fortare: gå genast till Eder leverantör och begär den för Eder lämpliga färgschatteringen på Leichners fettpuder.

ÖSTLIND & ALMQUIST
Flyglar, Pianon & Orglar
Kungl. Hovlev.

A-B FÖRENADE PIANO- & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG

Vi folk av "Ghatis" använda
FÖRYNGRINGSFRUKTEN
Lukutate

som stärker hjärtat, rensar levern, renar blodet, reglerar magen, förnygrar könskörtlarna, hjälper mot reumatism och åderförkalkning. Isterbukar, flintskalor, krokiga ben, röda näsor existerar icke hos oss. Vi äro den vackraste ras i världen. Lukutate importerar nu till Europa konserverad med indisk rörsöcker och finnes till salu i marmeladform i kartonger, innehållande 30 marmelader, samt i form av buljongtärningar, för sockersjuka och de som av annan orsak icke tåla socker.

Giv Eder kropp Lukutate — det är livet.

Försäljes å apotek, i färg-, tekniska- o. specieraffärer till ett pris av kr. 5:— . Finnes ej "Lukutate" å Eder plats, insänd kr. 5:— med uppgift om marmelad eller buljongtärningar önskas.

Begär vår broschyr.

THE LUKUTATE FRUIT Co.
Tel. Ö. 89 89. Skepparegat. 86, Stockholm. Tel. Ö. 89 89

Begär alltid hos Eder handlande

AMAFLOR

INREG. VARUMÄRKE

**AKTIEBOLAGET AMANTI
HENNA**

Champoneringspulver

för såväl ljusare som mörkare hår å 35 öre pr paket.

ARMOFIN

Denna bedårande flicka håller sina klänningar alltid fina och fräscha, ty enär hon använder Armofin kunna de ej nedsötas eller avfärgas av armsvett. Vidare har en bitter erfarenhet lärt henne, att det ej är nog för en flicka att vara söt och rar, ty för mannen finnes det ej något mera motbjudande än att känna lukten av armsvett. Därför använder hon det vetenskapligt sammansatta toalettmidlet Armofin, som från första stunden skänker en ljuv trygghetskänsla mot alla transpirationsbehag. Även vet hon, vad det betyder för henne, att åt sin kavaljer kunna framsträcka en torr hand i stället för en fuktig.

I vår nervösa och jäktande tid, som lätt medför s. k. nervös svettning, är Armofin för den kultiverade kvinnan och mannen lika oumbärligt som tvål och vatten. Armofin innehåller ej förmalin. Många fall kunna påvisas, där Armofin för alltid botat såväl armsvett som fotsvett. Hundratals intyg!

Armofin säljes i alla Parfym- & Kemikalieaffärer till 2 kr. pr flaska.
Kem. Tekn. Fabr. Armofin, Landskrona.

**MOT ARMSVETT
OCH FOTSVETT**

TILL LANDS-
ORTEN
MOT EFTERKRAV.

Har det aldrig å andra sidan hänt att man fått medhåll från en kant där man alls inte vil ha det?

På så sätt kan en människa, som man icke har något gemensamt med och aldrig skulle vända sig till varken i nöd eller glädje, dela ens avsky och hat till kriget, men en man, som man beundrar, håller av och tyr sig till envisas att framhärda i en barock stor sorg: att han inte fått vara med i en skyttegrav och skall nödgas dö söt-döden.
VERA v. KRÆMER.

Storfruns berömda dalabruk.

(Forts. fr. sid. 900.)

ningen blev färdig 1806, men arkitektens namn är okänt lika väl som hans, vars skickliga pensel gjort de inre dekorationerna. Skulle man våga göra en gissning vore det, att någon lärjunge titill Jean Erik Rehn varit verksam här uppe, där just vid denna tid byggnadsverksamheten var synnerligen livlig.

Man bor rymligt på Grycksbo. Stora salongen med sina med grå pelare mot skär botten målade tapeter har inte mindre än sex fönster. Möbelen där är hållen i vitt med ett målat blommönster i förädlad allmogestil. Urmodellen har för länge sedan funnits på Grycksbo, men blivit bortflyttad. Nu står den där åter rekonstruerad av skickliga hantverkare tillika med de förgyllda speglarna mellan fönstren, som också blivit pietetsfullt kopierade.

Intill stora salongen ligger det s. k. "blå förmaket". Även där har, såsom bruket ju var fordom, nedlagts synnerlig omsorg på den fasta inredningen. Detta rum har två runda hörn och mellan dem står en vit kakelugn i empire med förgylld figur på krönet. Väggarne äro målade med ett draperimotiv, utfört med sådan fulländad skicklighet, att man frestas känna med handen för att övertyga sig om, att det inte är ett verkligt draperi, som hänger där, och färgerna äro så friska, som vore de ännu inte torra och ändock har mer än hundra år förflutit, sedan mästaren lade sista handen vid sitt verk.

Även blå förmaket ha herr och fru Nisser sökt återställa i sitt forna skick. Två mahognysoffor böja sig nu följsamt efter de avrundade hörnen och klädseln harmonierar förträffligt med väggarnas bleu celeste.

Ett annat intressant rum är Storfruns forna sängkammare, nu använt som gästrum. Det har möbler i vitt och guld och mellan fönstren en trymå, vars ornering är lagd direkt på väggen och således inte möjlig att rubba från sin plats.

Att skötseln av ett hem med Grycksbos dimensioner inte är någon lätt sak, där det för att blott nämna en detalj, finns mer än trettio garderober att tänka på vid storengöringen, förstår nog var och en. För att lyckas med en sådan uppgift måste man kunna konsten att organisera och att väl taga vara på tiden, men detta har som redan blivit sagt, denna humor på ett av Dalarnas största bruk fått inhämta redan från barndomshemmet.

EBBA SALWEN.

Mamsellen som blev fröken.

Målarinnan fru Mina Carlson-Bredberg berättar flickminnen.

Den 2 september fyller målarinnan fru Mina Carlson-Bredberg 71 år. Från ett förnämt och betydande barndomshem i Stockholm bevarar hon många minnen av dåtida kulturpersonligheter.

"Visserligen", berättar målarinnan fru Mina Bredberg, "brukade Georg von Rosen med sin skönhetslidelse och sin förtjusning för gamla traditioner skaka på huvudet åt tidens enkelhet och beklaga, att statsråden inte längre färdades till slottet i galavagnar och iförda uniformen. Men när jag ser tillbaka på min flicktid, som inföll under min fars

Använd Radium.

Invärtes kur med Miradium är bäst.

Radiums underbara egenskaper ha rekommenderats av tusentals läkare, och oätliga människor runt hela världen prisa radium-kurerna för sin hälsa.

Radium förjagar smärtor och håll, lugnar nerverna, styrker blodet, underlättar blodomloppet, stöder njurarnas funktioner, understöder ämnesomsättningen, giver lugn sömn, förbättrar aptiten, befrämjar matsmältningen, giver näring åt cellvävnaden och upprätthåller spänstighet i leder och muskler, varför det i ständigt stigande grad användes av läkare och på sjukhus över hela världen mot reumatism, ischias, gikt, nervsjukdomar, blodbrist, åderförkalkning och ålderdomssvaghet. Fråga Eder läkare.

I glas Miradium-salt är beräknat till 3 veckors förbrukning och äger mineralsaltens ypperliga egenskaper samt innehåller 2,500 mache-enheter (=250,000 volt-enheter) äkta radium, vilket motsvarar över 200 liter av det radioraktiva vattnet från utlandets berömdaste hälsokällor.

Miradium-salt, Miradium-pastiller och Miradium-tabletter å kr. 6.50 pr glas fås på apoteken. Skriv till Miradium-officinen A/K, Apoteket Vasens apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm, efter radiumbroschyren, som sändes fullkomligt gratis.

LUPA-Sanitetskydd

(lagl. skyddad)

är av största hygieniskt värde och, i motsats till många andra bindor, ogenomtränglig för väta, något som är nödvändigt med de tunna över- och underkläderna, som damerna f. n. använda, och desto mera enär "LUPA" erbjuder det bästa skyddet vid sittning, dans och sport, varemot mycket besvärliga och osunda under den varma årstiden. "LUPA" är framställd av mjukaste material, som tål att vid tvättning kokas. Väger blott 30 gram, är icke skrymmande, men är dock nästan utslitlig. Skyddar helt över- och underkläder och skänker därmed åt damen, som bär den, en lugn och säker känsla. Många tusen under användning. Sändes i brev. Pris Kr. 2:80 plus postförskott och porto. Kan även fås mot förskottslikvid. Återförsäljare erhålla rabatt. Finnes i alla välsorterade sjukvårdsaffärer.

KOSMOS, Agentur- och handelsfirma, avd. 4, Stockholm 2. Box 2087.

Vill
Ni komma
i kontakt med
Eskilstuna
befolkning
sker detta bäst
genom
annonsering
i

FOLKET

Rekonvalescenter

återvinna
snabbt o. säkert
Krafterna
vid användandet av

Ferrin

Bästa järnmedel.
Föreskrives av läkare.

LUCKA UTSÖKTA
KAFFEBLANDNING

4.50 PER KG.
PAKET
FRAKTFRITT 2 1/2 KG. 11.25
PERCY F. LUCK & Co.
STOCKHOLM.

Glänsande
resultat
ernås med

Standard Golvlackfärg

1 kg. burk kr. 4: 50
1/2 " " " 2: 50
Till salu i varje väl sorterad färghandel.
Färg- & Färgfabriks A.-B. Standard, Trelleborg

Filtar och Schalor

absolut största sortering och billigaste
priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgs-
gatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vit-
varuaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm
& Co., Regeringsgatan 44, Stockholm.

Mina Carlson-Bredberg.

statsrådstid, De Geers ministär, tycker jag ändå
det låg en viss glans över den just tack vare denna
hans ställning — trots den borgerliga enkelheten.
Åtminstone tyckte vi som barn, att det var en stor
upplevelse att få komma med på prinsessan Euge-
nies barnbjudningar, särskilt när hon som en gång
hände, hade ordnat en storartad rutschbana —
egentligen avsedd för nuvarande kungen och hans
bröder — som vi fingo åka i. Ett av mina gladaste
minnen från denna tid är umgänget med min fars
norska kolleger. De voro så hjärtans rara och
vänliga mot min syster och mig. Aldrig kommo de
tillbaka från besöken i sitt hemland utan att ha
presenter med åt oss: mesostar, norska soljor och
fina mamluker. Särskilt statsrådet Manthie, som
själv inte hade några barn, sysselsatte sig gärna
med oss. Vid kung Oscars kröning, som ägde rum
i Trondheim men följdes av stora festligheter i
Kristiania — ja, jag säger Kristiania för så hette
det då — bodde vi hos dem. Det var i Gudes glans-
dagar, och jag, som sedan i Stockholm beundrat
hans tavlor, var förstas lycklig, när han på sta-
dens stora kungabal kom fram och sa: "Nu har
jag stått och sett på sem en lång stund. De ser
akkurat ut som en norsk pike." Mindre lycklig
var jag på den lunch, som kröningen till ära gavs
på det tyska amiralsskeppet. Där råkade jag stöta
till en stol, som föll omkull och krossade glaset på
ett väldigt porträtt av kejsar Fredrik, så bitarna
yrde. Statsrådets Manthies niece, som fortfarande
var starkt franskvänlig — man skrev 1873 och un-
der kriget hade man ju häruppe allmänt varit det
— blev emellertid förtjust. Hade jag förut varit
en smula vemodig för min enkla nettelduksklädning
— toalettyxen var en annan — blev jag emellertid
trots hennes uppmuntran, riktigt ledsen.

Mycket värde satte man på att som statsråds-
dotter få heta fröken. Den titeln var ju annars
reserverad för adliga flickor, och många adels-
man av gamla stammen tyckte nog det var en
fruktansvärt "borgerlig" reform, när det genom-
drevs, att alla ofrälse också fingo lägga sig till med
den. Så till exempel minnes jag, hur en adlig upp-
salaprofessor, när han mottog en då för tiden van-
lig bjudningslista till en bal — som i stället för
bjudningskort skickades omkring — strök alla frö-
kentitlar framför ofrälse namn och satte dit
mamsell.

"Aftonbladsfröknar" var ett vanligt namn på des-
sa senare, en övergångsform, innan "fröken An-
dersons" riktigt slog igenom. Aftonbladet under-
stodde ju den liksom många andra demokratiska
reformer. Lars Johan Hiertha var inte den som
höll på ståndsprivilegier.

Han kom ibland på besök hos oss och han hade
en förmåga att berätta historier, så att vi alla fasci-
nerade sutto och lyssnade. Varje nyårsdag voro vi
hos Hierthas på visit. Lars Johan var ju min mor-
mors bror. Stor respekt hade vi för fru Anna. Hon
hade nämligen den ovanan att alltid fråga oss:
"vad ha Ni lärt er? Vad kan Ni? Vad läser Ni
nu?" Då var det lättare att konversera med hennes
syster Hedvig, som i stället undrade, vad vi varit
med om för roligt. Ibland kunde Anna också visa
oss sitt "museum", d. v. s. de samlingar som hon
fört med från sina resor. Ett stort förtroende vi-
sade hon oss, då hon bad min syster (fru Hedda
Brusewitz) och mig att hjälpa henne i den afton-
skola för gamla tjänarinnor, som hon tillsammans
med Ellen Key grundat i Klara. Snart blev det
min syster Hedda, som fick överta det mesta arbe-
tet. Anna Hiertha och Ellen Key hade så mycket
annat att ordna med.

Ja, det är många glada minnen jag har från "ton-
åren", och när jag tänker på hur snabbt utvecklingen
sedan gått, har jag ändå svårt att fatta, att det bara
är en 5-6 decennier sedan den "borgerliga libera-
lismens glansdagar".

— I.

(Forts. å föreg. veckas novell, "Den öppna buren",
återfinnes i bilagan.)

En modern kvinna

vet, att en vacker och ung-
domlig hy i hög grad för-
höjer hennes personliga
charme. Hon väljer därför
sina toalettmiddel med för-
stånd

— hon väljer

YvY-Tvålen,

som på grund av sin framstäl-
ning av de yppersta vegetabi-
liska oljor och essenser — fri
från animaliska tillsatser —
är den suveräna tvålen för er-
nående av frisk och vacker hy.

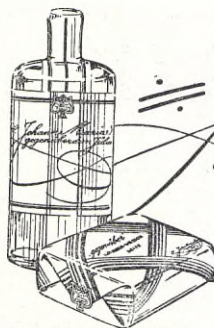
Pris 1 kr.

A.-B. YvY-FABRIKEN, YSTAD

SEDAN 1709 TILLVERKAT EFTER SAMMA RECEPT

Jag har härmed äran
överlämna den mest ut-
sökta Eau de Cologne
— Farina gegenüber
med det röda varumär-
ket. Det är den enda
äkta, tillverkad efter
samma originalrecept
alltsedan 1709.

Aven Kölner-Vatten-Tvål

Med det röda

Varumärket

Firman grundad 1709 Kungl. Hovleverantör

Generalrepresentant:
HARALD SCHÖTT

Luntmakaregatan 14

STOCKHOLM

Tel. Norr 101 01.

IDEAL-ZETT-tandborsten
åstadkommer ingen åverkan å
tandköttet, enår den består av
mjuka hår, ej av styv borst.

Finnes i parfym-, färg-, kemikalie- och ekiperingsaffärer m. fl.

IDEAL-ZETT

ENSAMFÖRSÄLJARE:

Aktiebolaget Husqvarna Borstfabrik, Huskvarna. Avdelningskontor och lager i Stockholm och Malmö

GARANTI-MÄRKE

Iduns korrespondensklubb

Ensam medelålders dam undrar, om det bland Iduns läsarinor finnes någon dylik, som skulle vilja korrespondera med henne angående möjligheten att tillsammans bilda mindre hem på landet eller i landsortsstad. Är själv praktisk och road av husliga sysslor, men ej stark. Reflekterar också på möjligheten att mot rimlig ersättning få dela redan grundat hem hos äldre lugn och sympatisk dam.

Mindre hem.

JURIDISKA RÅD.

Testamentera möbler.

Fråga: Äger jag rätt att testamentera mina barn en del värdefulla möbler, som jag erhållit i arv efter mina föräldrar och som gått i släkten. Min man och jag hava boskillnad, men vi ingingo äktenskap år 1899 alltså innan nya giftermålsbalken trädde i kraft. Arvet utföll efter det boskillnad beviljats. Idunläsare i 40 år.

Svar: Givetvis äger Ni laglig rätt att genom testamente förordna angående Eder egendom till förmån för Edra barn. Då Ni emellertid enligt uppgift erhållit boskillnad är en dylik åtgärd icke erforderlig för att Edra barn skola komma i åtnjutande av den egendom Ni bekommit efter det ansökningen om boskillnad blivit gjord, enär dylik egendom enligt gamla giftermålsbalken är att anse såsom enskild, vilket innebär att detsamma vid Eder död oavkortad tillfaller Edra då levande bröstarvingar.

Om arv.

Fråga: Två makar hava inbördes testamente, att vid den andres frånfälle "sitta i orubbat bo". Vad innebär detta för barnens vidkommande?

Har den efterlämnade maken rätt, att utan barns vetskap eller samtycke, avyttra i boet befintliga inventarier eller värdesaker?

Oviss.

Svar: Inbördes testamente av innehåll att den ena maken efter den andres död skall "sitta i orubbat bo" innebär, att den efterlevande maken intill sin död äger utan intrång från de lagliga arvingarnas sida nyttja all den dödes kvarlåtenskap. Arvingarna erhålla emellertid i och med dödsfallet äganderätten till sin andel i boet och därav följer att efterlevande maken under inga omständigheter äger borttestamentera

Bliv smärt!

Önskar Ni ernå den moderna, behagfulla slankheten, måste det vara av intresse för Eder att få veta, att det nu har framställts ett dietiskt avmagringsmedel, innehållande ämnen, som vid vetenskapliga försök ha visat sig åstadkomma en konstant viktnedgång, som är fullkomligt ofarligt, då den försiggår långsamt och gradvis. Preparatet är garanterat fritt från skadliga ingredienser, heter FACIL-pastiller och erhålles på apoteken à kr. 4:— pr glas. Beloppet kan också insändas till postbox 365, Stockholm I, varefter Ni får Eder tillsänt ett glas Facil-pastiller portofritt.

Töm ej mannens börs

genom att i onödan köpa nytt till linneskåpet! Det är icke nödvändigt, om man bara begagnar det gamla goda Solidar till tvätten. Linnets far väl i det på samma gång milda och kraftiga löddret, tvätten blir dessutom glänsande vit. Solidar innehåller c:a 38 % torr tvål, alltså högre tvålhalt än något annat känt tvättpulver! Det billigaste i handeln är det också, och det har nog inte husmodern något emot!

1/1 paket 58 öre.
1/2 paket 30 öre.

Solidar Tvätt-Extrakt

denna del samt som regel icke heller äger rätt att på annat sätt disponera över kvarlåtenskapen till förfång för dem.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Ögonbryn och armbågar.

N:r 66. Bästa fru Skönhetsdoktor. Finns något verkligt effektivt medel att få mörka, tätta ögonbryn, har försökt med ricinolja men märker ej någon förbättring.

Vad skall jag göra med mina armbågar, som ha mycket slapp och rynkig hud?

Och finns det något medel mot rödprickig hud på benen, har haft förut knottig hud, som jag arbetat bort med pimpsten, men de fula röda fläckarna äro kvar. Mycket tacksam för svar och ej hänvisning till föreg. n:r.

22-åring.

Svar: 1) Behandling med ricinolja verkar först efter att under lång tid träget använda densamma. Följande vätska verkar stimulerande och gör ögonbrynen tätare: 70 gr. lavendelättika, 35 gr. glycerin, 7 gr. jaborandiextrakt.

Lavendelättika beredes av torkade lavendelblommor — 60 gr. till 1/2 lit. vinättika — som får stå en vecka med omskakning flera gånger om dagen. Vätskan silas genom duk och förvaras på flaskor. Kan användas enbart som toalettmiddel, då några droppar tagas därav i tvättvattnet. Mycket uppfriskande.

2) Tvätta och borsta armbågar-na kväll och morgon med varmt tvålatten. Gnid sedan in dem

med hudcrème eller blandningen glycerin, sprit och rosenvatten.

3) Om pimpsten användes, måste det vara i gemenskap med mycket tvål och varmt vatten, annars blir huden lätt skadad, även måste pimpstenen ha slät yta. Nu kan ni, för att få bort de röda fläckarna försöka med omslag av het men ej kokt mjölk.

Gurkmjolk.

N:r 68. Säg följande fråga införd i Eder tidning för ett par år sedan. Huru beredes gurkmjolk? (Medel för hyns blekande.)

Vore tacksam ånyo få denna

Där ligger något under,

att PARADISMADRASSERNA vunnit en så stor framgång. Förklaringen är den att allt stoppmaterial sorteras, renas och decinficeras å egna moderna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass för sig. Tillverkas av:

J. Svensson & Bourghardt GÖTEBORG.

Fjädrrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik. Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär.

fråga med svar införd i Eder tidning, nu snarast medan gurkor finnas att köpa. (Hänvisa ej till annat nummer.) Tacksam för svar är

Eva.

Svar: Gurkmjölken verkar både blekande för huden och sammandragande för porerna och tillredes av följande ingredienser: 112 gr. sot mandelolja, 280 gr. frisk gurksaft, 84 gr. gurkessens, 7 gr. pulv. silkestvål, 2 gr. benzoëttinktur.

Gurksaften framställes genom att koka vita gurkor skurna i tjocka skivor; de få sakta koka med skal och allt i litet vatten till mos. Silas först genom sil, sedan genom silduk. Essensen framställes genom att blanda 42 gr. av gurksaften med lika mycket exportsprit eller eau de cologne. Essensen och tvålen läggas i en rymlig burk eller flaska, som får stå några timmar, tills tvålen är fullkomligt upplöst, då tillsättes gurksaften och blandningen skakas grundligt, varefter den hålles i en skål och oljan och tinkturen tillsätts under flitig omrörning.

Vätskan hålles på små flaskor och förvaras väl korkade på mörkt ställe. Skakas före användandet. Absorberas fort av huden och användes efter tvättning.

Hår och hy.

N:r 69. 1) Har hört, att det finns ett medel, som gör blekt hår mörkare, om det blandas skölvattnet vid hårtvätt. Jag tror medlet var Henna. Var god giv mig noggranna upplysningar om det.

2) Hur få gula naglar vita?

3) Var god uppgiv receptet på ett hårborttagningsmedel för benen.

4) Vad skall jag göra för min

storporiga hy? Den är inte alls jämn och fast.

Tacksam prenumerant.

Svar: 1) Champoneringsmedlet med namnet Henna är ej färgande, endast renande och gör håret glansigt enligt beskrivning på etiketten. Färgmedlet Henna borstas in i håret eller anbringas på annat sätt.

2) Försök att bleka naglarna med 10-procentig vätesuperoxid.

3) Se sv. på fr. 67.

4) Gurkmjolk är ett bra medel för att sammandraga porerna. Se om dess tillredning i sv. på fr. 68.

Fru Skönhetsdoktorn.

I SKÖTTLINJEN

I både en jubileumsartikel och i Iduns juli-tävlan har man efterlyst den kvinnliga shinglaren. Och det kan man sannemligen med fog göra. Shinglaren yrke vore väl som klippt och skuret för den kvinnliga arbetstörstaren just nu, skulle man tycka.

När jag därför häromdagen blev behandlad av min monsieur Figaro — ty naturligtvis går man ändå till monsieur! — passade jag på att interpellera honom.

— Varför ha vi inga kvinnliga shinglare?

— Nej, först och främst därför att shinglingen blott varit på modet ett par år och det tar en sju, åtta år innan man lär sig klippa hår. Damerna ha alltså inte hunnit med ännu.

— Nå, men det har ju alltid funnits karlar att shingla?

— Ja, det är sant — men förresten — nå, uppriktigt sagt: damer kan inte shingla.

— ??? ! !

— Och enligt vad jag kan förstå så komma de heller aldrig att kunna det.

— Det är till att vara karll! protesterade jag ironiskt och upprört under saxens klipp. Men det var inte värt att rusa upp . . .

— Nej då. Damerna må säga vad de vilja. Men jag kan endast döma av min egen erfarenhet. Och jag har sett flickorna i frisörskolor. De få samma undervisning som pojkar, de äro duktiga och samvetsgranna, men när det kommer till kritan saknar deras arbete pricken över i och de hamna som biträden på raxsalongerna eller som mindre förstklassiga shinglare och innehavare av sina egna salonger, dit damerna inte gå.

Därför att de finna den manliga shinglaren bättre. Eller hur?

Jag undvek att svara förstas. Men vad svara de kvinnliga frisörerna själva?

Ett laxermedel

skall hava god verkan, vara oskadligt samt lätt att intaga. Dessa egenskaper förenas i

Hvita Björnens

FRANGULA-piller

vilka på ett gynnsamt sätt påverka tarmverksamheten och bidra till en naturlig reglering av avföringen.

Inga som helst biverkningsgar.

Fås på alla apotek i askar à 40 piller. Kontrollant: Professor Thor Ekecrantz.

Dock ett välment råd. Har monsieur rätt i sin kritik, tig då snällt och arbeta på för fulla muggar. Har han orätt, skrik då inte utan visa fram ett av damhand välshinglat huvud.

*

Att man diskuterar drickspengarna så vilt förstår jag knappast. För min lilla enkla del förundrar jag mig över att inte tiden är mogen för ett mycket stilla och larmfritt gravöl av detta förlegade och odemokratiska system från en patriarkalisk tid, då begreppen husbonde — tjänare ännu existerade. Och när man säger att personalen ser sur ut, där drickspengarna tagits bort, förvånar det mig om möjligt ännu mer. Men det är väl som man säger i Sovjet-Ryssland: "en kypare blir aldrig bolsjevik". Ja, det är inte lätt att uppfostra "arbetets söner".

Men nästan lika dumt som med drickspengar är det väl att sätta upp servisavgift. Fastän som övergångsform kan det naturligtvis försvaras. Ty lika litet som kunden eller gästen bör avlöna hotelltjänstemannen med nyckfullt utdelade drickspengar, bör samma kund eller gäst blandas in i arbetsgivarens och arbetstagarens överenskommelser. Vart skulle det bära hän?

Tänk om Ni vid inköp av en ask choklad eller en tidning fick en nota, där det upplystes att så och så många ören gå till chokladkamreren och redaktionssekreteraren! Jag tycker inte det är mycket befängdare än drickspenning- och servisavgift-systemet.

*

MAN har kastat sig över en tandläkare, som tagit 19,000 kr. för ett tandarbete. Naturligtvis är det ett fruktansvärt honorar.

Men när det finns folk, som tar upp tusenlapparna lika lätt som tiorna. . . . Och när det finns folk, som tycker det är så fint med 19,000 kronors-tänder. . . . Och när kollegerna i yrket naturligtvis äro de mest entrüset. . . .

Det är osunt, visst är det det, men det är skojigt. Förlåt min syndiga själ.

En vit härslinga.

Av Jane Gernandt-Claine.

Den unga flickan lyfte sina klara ögon och såg på sin äldre väninna:

— Tala för honom, utbrast hon, det kan du, men det tjänar till ingenting. Tror du inte jag gjort det själv? Träffa Börje vill jag aldrig mera. Men du ska inte inbilla dig att man bryter en förlovning utan att rannsaka hjärta och njurar. Till och med pappa tar honom i försvar. . . . Han föreställer sig att jag är svartsjuk på alla de unga flickor som svärma för "min baryton" — på hans konst, på publiken. Men det är inte alls det. Det är — vad ska jag säga? — en vit härlänk. . . . Och det är inte lätt att förklara. . . . Du vet att vi var på Operan med pappa kvällen innan min för detta fästman skulle resa och ge gästroller i landsorten?

Det har jag ju redan berättat. . . . Börje visade sig särskilt betagen den aftonen, kanske därför att vi skulle skiljas för någon vecka, och hans ögon — de farliga ögonen — lämnade mig inte. Det fanns stunder, då de förföljde mig med en enträgenhet, som kunde pressat varje droppe blod ur mitt hjärta tyckte jag i en

Lillebil Ibsen

uttalar sig om

Parba

Barnängens Tekniska Fabrik

Min uttalelse om Parba -

Jag trodde alle damer brüske Parba. Parba sape og Parba creme altid i mit hjem - altid paa mine reiser - altid Parba. Efter min mening aldeles uuestaaende for hud og skönhedspleie

Lillebil Ibsen.

**BARNÄNGENS TEKNISKA FABRIKERS
AKTIEBOLAG**

rent kroppslig förmimelse av deras makt. Inte därför att de äro så vackra, det kan ju vem som helst se och det brydde jag mig mindre om. Nej, det är något i de släpande ögonlocken, i blickens djupa blånad, i den försätlighet, som ligger i själva deras allvar och som han lär ha ärvt efter sin mor. Börje har ju ingenting fruntimmersaktigt och det var det som tog mig allra mest hos en så firad sångare, men tycker du inte det ligger något kvinnligt i hans sätt att se på en — kvinnligt i mindre god bemärkelse menar jag förstås. . . .

Det är ju de mest insvepande ögonkast, men det gjorde ont i mitt hjärta, när han såg på mig. Ont, ont. Jag ville vrida mig och gråta, inte högt naturligtvis. Invärtens bara i något slags oförklarlig ångest. Jag tänkte: Kan jag lita på honom? Nu och i hela vårt liv? Detta — jag menar vår tillgivenhet — skulle vara orubbligt som en klippa och jag gled på osäkra vågor. Det var därför jag var så olycklig mitt i min lycka. Det är mitt sätt att fästa mig vid en människa, jag begärde något som skulle stå utom tid och rum och det får man väl aldrig fordra av en man eller vad tror du? Jag tyckte det var synd om mig och det tyckte en annan flicka också. En ung fru rättare sagt som satt mitt emot på första raden och som oupphörligt betraktade mig.

Hon var lite lik mig. Min fästman brukade kalla mig sin vackra page och det var något pageaktigt hos henne också. Men hon var äldre än jag, klädd i svart från topp till tå och med en vit slinga mittöver sin hjässa i det kortklippta, vågade håret.

— Har du lagt märke till den unga damen mitt emot? frågade jag Börje. Ser hon inte egendomlig ut, alldeles som en tragisk musa. Hennes liv måste gömma på en hemlighet. Vet du vem det är?

— Nej, svarade han likgiltigt. Det är visst en resande. Och jag ser ingen annan än dig.

Det visste jag. Aldrig hade han varit ömmare än den aftonen. Han superade med oss på Rosenbad och följde oss hem i bil. När vi skildes utanför porten, kysste han mig vid vänstra örat och jag kan ännu känna den mjuka värmen i de läpparna. Då jag kommit in i mitt rum och gått till sängs, låg jag länge vaken och funderade över honom. Det dansades i våningen över oss. Någon spelade tango och jag tänkte: Detta är Börje satt i musik, han har samma insvepande något som de där takterna. Och ändå är han allt i igenom manlig med ett visst käckt oberoende mitt i sitt svärmeri. Honom fångar ingen. Lika gärna kunde man försöka gripa tonerna i hans vackra baryton. Men mig hade han fånglat och ändå svängde jag hit och dit invärtens som fisken i nätet. Men brydde han sig inte längre om mig, skulle jag bli stel och orörlig av sorg. Detta var min sista medvetna tanke, innan jag somnade. Ty visst föll jag i sömn åtminstone för ett par minuter. Men jag visste hela tiden att jag var hemma i mitt rum och låg i min säng och plötsligt såg jag en flicka sitta i stolen, där jag nyss suttit och klätt av mig.

Jag hade sett henne för några timmar sedan. En bred vit strimma klöv håret över hennes hjässa och hon böjde sig fram emot mig och viskade: — Jag har också varit förlovad med honom och därför fick jag gråa hår. . . .

I detsamma vaknade jag med ett jammerskri. Hela min kropp darrade. Och ändå vågade jag sträcka ut handen och röra vid stolen bredvid min huvudgård. Den var tom. Men min dröm hade inte räckt många sekunder. Jag

Ungdomarna

njuta av sommaren, som bjuder dem på bad i det fria. Det är roligt att bada i bassäng, men ändå roligare i det fria. De känna instinktmässigt att bad är hälsa.

Och för de äldre är sommarbadet icke mindre viktigt. Alla behöva sol och vatten, sommarens hälsokällor.

Alla behöva också **REPORIA Svavel-Tjärtvål** som sällskap i badet. Varje Reporia-tvål innehåller hälsa för huden. Den säregna sammansättningen låter det mjuka, behagliga löddret bli mättat med för huden välgörande substanser. Vare sig Reporia-tvålen användes vid den dagliga toaletten eller vid badet blir dess verkan densamma: den renar porerna, skänker frisk hud och vacker hy.

Säljes överallt à 1 kr.
Extra storlek (för badet)
à kr. 1: 50.

Undvik efteråpningar!
Begär alltid **REPORIA**,
som tillverkas under kontroll av prof. L. Ramberg.

A.-B. ELFSTRÖMS TEKNISKA FABRIK, GEFLE.

kunde ännu höra tonerna av tango över mitt huvud och tänkte: Börje kände denna kvinna. . . . Men vem är hon? Och vilken roll har hon spelat i hans liv?
Jag sov dåligt den natten och

kände mig illa till mods nästa morgon. Allt var så underligt och frampå dagen fick jag ett brev från en dam, vars namn var mig fullkomligt obekant och söna bad mig komma och besöka henne i

hotellet, där hon bodde. Jag visste genast från vem det var och denna visshet bedrog mig inte. När de visat mig upp till hennes rum och hon kom och öppnade, klädd i svart som kvällen förut och med

Hur elegant

badutrustningen än är — Ni saknar ändock något väsentligt för att i fulla drag kunna njuta av sommarens stärkande badliv, om Ni icke tar med Eder **Syster Ellas Hudcreme och Dagcreme** motverka icke en klädsam solbränna men ge ett absolut tillförlitligt skydd mot solens ofta skadliga inverkan på hud och hy. Behagliga, tillförlitliga, vetenskapligt utexperimenterade medel.

den vita slingan i det bruna håret, kunde jag inte få ett ord över mina läppar. . . . — Är det sant? var det första jag förmådde yttra. Har ni också varit förlovad med min fästman?

— Om ni så vill, var hennes svar, fast inte inför alla människor som fröken. Jag levde i mycket ringare villkor, hade plats på kontor och hjälpte honom att ägna sig åt sången. . . . I all hemlighet förstås. Men det var då jag förfalskade växlar och dömdes till fängelse. När jag kom på fri fot igen, hade han redan lämnat vår stad och svarade aldrig ett ord på mina brev. . . . vilket kanske var det allra bästa. . . . Nu är jag gift med en annan, som vet och förstär allt. Jag reste ensam upp till huvudstaden, och när jag såg er båda på Operan igår, tänkte jag: Den flickan är för god för honom och hon ska få veta min historia — om hon inte vet den förut. . . . Kanske har han aldrig sagt ett ord om mig?

— Nej, svarade jag, aldrig. . . . Men jag drömde om er i natt. Vet ni att det finns något som heter sanndrömmar?

— Inte av egen erfarenhet, muvlade hon. Jag har haft mera med verkligheten att skaffa än med drömmen. Men jag tänkte så ihållande på er i natt att jag måste stiga upp ur min säng och sätta mig att skriva till er. . . . Ert namn och bostad visste jag. Och jag ville tala med er. Jag tror på en mening i allt och är glad att jag såg er på Operan i går. . . . Börje passar inte för er. . . . Bryt med honom, fröken, hur svårt det än kan kännas för er — nu.

Jag har brutit förlovningsen och vill inte träffa min för detta fästman. Min svaghet får inte överväldiga mig. . . . Jag tror också att det finns en mening i allt och tänker på den unga kvinnan med en vit strimma i sitt vågade, kortklippta hår. . . .

?FRÅGOR och SVAR!

Föreläsningar etc.

Fråga: Då jag i höst kommer att bosätta mig i Stockholm och helt saknar anknytningspunkter där, ber jag Er lämna mig följande upplysningar:

1) Gives tillfälle att åhöra, någon eller några eftermiddagar i veckan, regelbundna föreläsningar i litteratur- kultur- ev. konst-historia? Ej för populärt lagda!

2) Existerar det någon litterärt och kulturellt intresserad klubb,

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Herkulesg. 14, f. d. Lilla Vattugatan 14.
Tel. 7576. STOCKHOLM. N. 18336.
Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

När olyckan är framme

— om det nu är fråga om en eller annan särskada, en brännblåsa eller kanske bara ett aldrig så litet skavsår, gäller det att omedelbart kunna förebygga elaka följder av malören. Syster Ellas Sår salva är alltid första hjälpen, som man tryggt kan tillgripa. Just den salvan lindrar smärtorna, håller såret rent och är det rest snabba läkemedel. Ha tilltid Syster Ellas salva till hands!

(Annonc)

ARTI HEMFÄRGER
äro utan jämförelse bäst.
A.-B. EUG. WINGÅRD, MALMÖ.

Fyrtornets Konserver

För säsongen inlagda

GRÖNSAKSKONSERVER

såsom Nässelkål, Spenat, Blomkål, Brysselkål
samt Ärtor i högfin kvalitet rekommenderas.

Detta är tvålen

som blivit *Damernas Skönhetsideal, Herrarnas Förtjusning, Barnens Glädje*. Björkbal-samisk, överfettad och sammetslen, innehållande naturens förnämsta skönhetsmedel med björkens friskhet och rosens doft förblir *Björktriväl Prins av Parma* den tillförlitliga skönhets tvålen och bästa hudcrémen. Erhålles i alla tvålförande affärer till

75 öre

INTYG: Härmed får jag intyga, att Björktriväl Prins av Parma endast innehåller för hyn välgörande beståndsdelar och att sammansättning och tillverkning äro av förnämsta slag.

HAKAN SANDQVIST
Prof. i Kemi vid Kungl. Farmaceutiska Institutet, Stockholm. Kontrollant vid Fabriksbolaget Parma, Stockholm.

(NATURLIG STORLEK)

FABRIKSBOLAGET PARMA - STOCKHOLM

Rosa dansar i Centralhallen på Barnens dag.

Mel.: "Mowitz i kväll..."

Rosa, i kväll står bal'n hemma hos Granholm, general'n. Just där vi, min Rosa köpt retur för tur till Trosa, i den nya fina Central'n just där ackurat står bal'n.

Hösten är kommen och stormarna kny! Nu är det konsten att hålla sig kry. Halsläkarn därtill förhjulpa oss vill genom sin skyddande Tulopastill.

Tulo
DEN LILLE HALSLÄKAREN

A.-B. Förenade Chokladfabr. Sthlm.

samt någon vandrareförening i vilken man kan vinna inträde?

Jeune fille sans expérience.

Svar: Vid Stockholms Högskola gives tillfälle att regelbundet åhöra föreläsningar i de nämnda ämnen. Vid Konsthögskolan äro äro vissa föreläsningar i konsthistoria tillgängliga för allmänheten. Även vid Nationalmuseum förekomma föreläsningar för allmänheten. Allt detta annonseras om

i de dagliga tidningarna. Dessutom är det Borgarskolans serier av föreläsningar i olika ämnen, även på främmande språk.

Ja, Iduns kvinnoklubb och Internationella klubben.

I Stockholms Vandrareförening är ej svårt att vinna inträde.

Taffelpiano.

Fråga: En taffel signerad: George Christoffer Rachwitz,

Stockholm, namnskylden i porslin med guldkant, mahogny med inläggningar av annat ljust träslag, 2 pedaler fästade vid en list i pianots längd, nära golvet, väl bibehållen och nyligen reparerad med strängar och dyl., hur mycket kan den anses värd? Antikvitetsvärde?

Pianist.

Svar: En sådan taffel har just ej något antikvärde men väl bi-

behållen bör den vara värd omkring 400 kr.

BREVLÄDA

Ledsen Fettbuk. Uppge namn och adress så rekommendera vi specialist för omskrivna fall.

Twistefrö. De båda förstnämnda stamma från Skåne, men äro inte i släkt med varandra. "Uno von Trasenbergs" författare föddes i Närke 1784 och dog på Dalkarls-hyttan 1835.

Sign. X., som frågat efter Englandsadresser, torde uppgiva namn och adress.

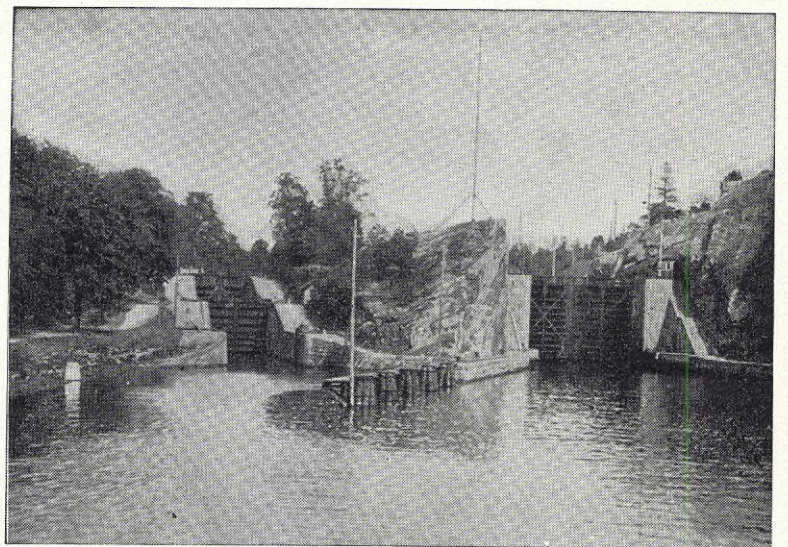
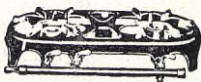
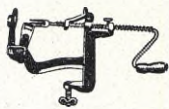
Ett praktiskt och välordnat kök

är husmoderns bästa hjälp. Husqvarna-verken leverera snart sagt allt, som hör till en modern köksutrustning såsom

Köttkvarnar
Kaffekvarnar
Fotogenkök
Strykjärn,
såväl vanliga som elektriska och strykjärn för gas.
Grytor
Kastruller
Plättpannor
Väffeljärn
Stekpannor
Pannkakspannor
Glacemaskiner
Äppelskalare
Gaskök
Körsbärsrensare
Bönskärningsmaskiner
Saftpressningsmaskiner etc.

allt av den för Husqvarna karakteristiska, välkända kvaliteten. Kom ihåg detta, då Ni behöver något för köket och begär hos Eder järnhandlare uttryckligen

HUSQVARNA

GÖTA KANAL

Vårt lands vackraste och intressantaste farleder:

STOCKHOLM—GÖTEBORG
STOCKHOLM—JÖNKÖPING

Lär känna mellersta Sveriges växlande och härliga bygder. Bekväma turistångare gå flera gånger i veckan i varje riktning. Besök vid Vreta Kloster, Vadstena, Trollhättan m. fl. platser. Enskilda resor, sällskapsfärder och skolresor.

Begär turlista och upplysningar genom Resebyråerna eller direkt från
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG - STOCKHOLM

VIKING SKOKRÄM

Giv skorna
Viking och Ni
ger dem djup,
vacker glans.

Gyllenhammars

HAVRE - MUST
är underbart

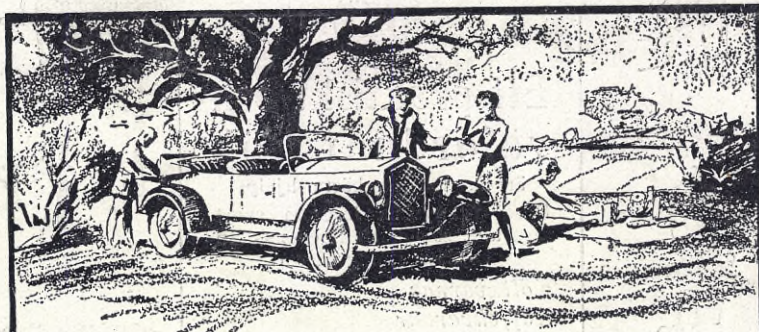
Bagarmästaren

och alla, som baka hemma, inse värdet av ett bra bakpulver. Ju bättre brödet har jäst i ugnen, desto bättre, mera välsmakande och lättsmält blir det. Det bakpulver, som genom sin fina sammansättning och hälsosamma verkan alltid lämnar ett vackert och gott bröd till resultat är det sedan 50 år beprövade

Ekströms Jästmjöl

— Cream-Phosphatpulvret med den underbara jäskraften.

Det skrymmer mindre

i packningen det paketerade bitsocket i Svenska Sockerfabriks Aktiebolagets originalkartonger, där sockerbitarna med maskin läggas i jämna rader och skikt. Det paketerade sockret är lättare att transportera och förvara vid utfärder lika väl som i hemmen. Det ligger väl och hygieniskt förvarat i sin hållbara kartong.

Köp därför socker i paket, och Ni skall snart så högt värdera fördelarna, att Ni sedan icke godkänner det gamla, föga tillfredsställande förvaringssättet av socker i påsar, som lätt gå sönder. Begär alltid

Svenska Sockerfabriks Aktiebolagets

Socker i paket

Undvik möda och förtret — köp socker i paket.